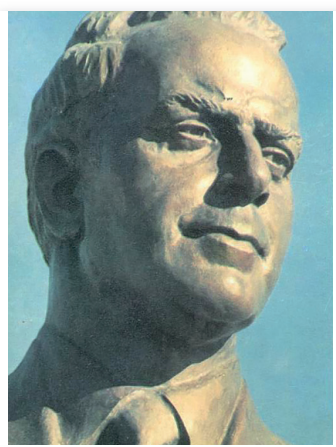

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

İ. Aliyev

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərəfəsidir
Qazet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

30 may
2024-cü il,
cümə axşamı
№ 095 (6681)
Qiyməti
60 qapik

Böyük Qayıdışın Xocalı səhifəsi...

Xocalıda Bayrağı qaldıranda fikirləşirdim,
bax, bu gün biz tam əminliklə deyə bilərik ki,
Xocalı qurbanlarının qanı yerdə qalmadı

İlham Əliyev
10 yanvar, 2024

Bax səh. 3

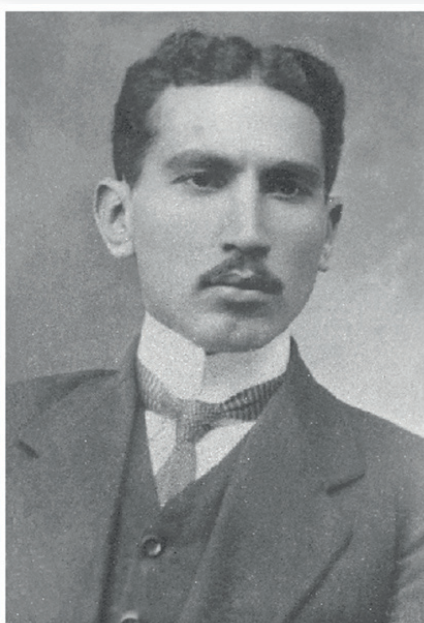
Qarabağda kəndlərimiz yenidən qurulur...

Bax səh. 4

Hər an hazır olmalıyıq!

2020-ci il Vətən müharibəsi və 2023-cü il antiterror tədbirləri Cənubi Qafqaz regionun həyatında yeni - təhlükəsiz və sabit inkişafın əsasını qoydu. Xüsusilə vurğulanmalıdır ki, əldə edilən zəfər illər-din bölgədə davam edən hərbi qarşıdurma-ları, müharibə vəziyyətini, işğal və təcavüzü sonlandırdı. Bu gün artıq Cənubi Qafqaz keçmiş dövrlərdə olduğu kimi kaktizmlərlə və ya qarşıdurmalarla deyil, əməkdaşlıq və sülhə, sabitliklə xarakterizə olunur. Ötən ilin dekabrından başlayan, bu ilin aprelində isə özündə yeni konturları əks etdirən ikitərəfli təmaslar isə bəhrəsini verir - bu il aprelin 19-da hər iki ölkənin müvafiq delimitasiya və demarkasiya komissiyalarının görüşündə əldə edilən razılaşmalara əsasən Qazax rayonu istiqamətində sərhədlərin müəyyənləşdirilməsi məsələsi reallaşmağa başladı. Artıq hər iki tərəf müəyyən edilmiş ərazilərin təhlükəsizliyinin təminatı üçün tədbirlər görür - ərəzi Sərhəd Xidməti...

Bax səh. 2

Bax səh. 5

İrəvanın verilməsinə qarşı çıxanlar...

Milli Şuranın 3 üzvünün xatirəsi niyə əbədləşdirilmir?

Prezidentdən dəstək çağırışı

Azərbaycanın uğurlu xarici siyasəti nəticəsində dünya ölkələri və beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr daha da genişlənir. Ölkəmiz müxtəlif beynəlxalq platformalarda da fəal iştirak edir. Son zamanlar isə ölkəmizin kiçik ada dövlətləri ilə də əməkdaşlığı güclənməkdədir. May ayı ərzində Tuvalunun general-qubernatoru Falani Tofinqa, Tonqa Krallığının Baş naziri Savaleni Siaoisi Ofa Ki Vahafolau və Baham Adaları Birliyinin xarici işlər naziri Mitçel Frederik Audleyin Azərbaycana səfəri də bunu təsdiqləyir.

Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində Azərbaycan kiçik ada dövlətlərinə ciddi dəstək verib

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, Antiqua və Barbudanın paytaxtı Sent-Cons şəhərində inkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətlərinin "Dayanıqlı firavanlıq üçün istiqamətin müəyyən olunması" mövzusunda 4-cü Beynəlxalq Konfransı keçirilib...

Bax səh. 2

Cənubi Qafqazın lider dövlətinə təbriklər...

Müstəqillik illərində Azərbaycan böyük inkişaf yolu keçərək hazırkı inkişaf mərhələsinə çatıb. Ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam bərpası ilə Azərbaycan Cənubi Qafqazda yeni reallıqlar yaratdı. Bu amil beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın nüfuzunu və mövqeyini daha da gücləndirdi. 28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə müxtəlif ölkələrin rəhbərlərinin, rəsmi şəxslərinin Azərbaycan Prezidentinə və xalqına ünvanladığı təbriklərdə də bu amil xüsusi vurğulanıb.

Xüsusilə, dost və qardaş Türkiyənin dövlət rəsmiləri bayram günü xalqımızı...

Bax səh. 4

40 milyard manata çatan büdcə...

Məlum olduğu kimi 2024-cü ilin dövlət və icmal büdcələrinə dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı qanun layihəsi Milli Məclisə təqdim olunub. Layihə yaxın günlərdə parlamentin plenar iclasına çıxarılacaq. Ali maliyyə sənədinə dəyişikliklərə əsasən, büdcənin gəlirləri 36 milyard 353 milyon manata çatdırılacaq. Yəni, büdcə gəlirləri 2 milyard 180 milyon manat və ya 6,4 faiz artacaq. Büdcənin xərcləri isə yenidən baxılma ilə 39 milyard 707,3 milyon manat məbləğində proqnozlaşdırılır ki, bu da o deməkdir ki, hazırkı təsdiq olunmuş göstəriciyə nisbətən xərclər 2 milyard 944 milyon manat artırılacaq...

Bax səh. 5

Start verilib...

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə sürətli tikinti və yenidənqurma işlərinin əhatəsi getdikcə daha da böyüyür, hər il inşa edilən kənd və qəsəbələrə geri dönmə doğma sakinlərin məskunlaşması prosesi də genişlənir, eyni zamanda dövlətin əlavə maliyyə imkanları hesabına artan məskunlaşma sahəsində Qarabağ və Şərqi-Zəngəzurdə həyatın qaynarlığı təmin olunur. Sözsüz ki, öz doğma yurdlarına geri qayıdan insanların sosial həyat şəraiti, işlə təmin olunması da dövlətin diqqət mərkəzində saxlanılır. Məskunlaşma siyasəti ilə paralel olaraq onların məşğulluğu ilə bağlı müxtəlif proqramlar və layihələr icra olunur.

Ötən müddət ərzində Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində inşa edilmiş ilk "ağılı" kəndinə, Füzuli şəhərinə, Laçın şəhərinə...

Bax səh. 5

İnsan qurbanlığına necə son verilib?

Həzrət İbrahimin öz oğlunu Tanrıya qurban deməsi sami dinlərinə aid ədəbiyyatda yer almış ən məşhur rəvayətlərdən biridir. Həmin rəvayətə görə, bir gün Tanrı ən sadıq bəndələrindən olan İbrahimdən sevimli oğlu İshaqı (müsəlman versiyasına görə İsmayılı) onun yolunda qurban kəsməsini istəyir. İbrahim yaradanın sözündən çıxma bilmir. O, yeniyyətə oğlunu dağa, Tanrıya qurban verməyə aparır. İbrahim oğlunu kəsməyə hazırlaşanda göydən bir mələk enərək özü ilə götürdiyi quzunu İbrahimə verir və deyir ki, onun qurbanı artıq qəbul olunub, Tanrı sadəcə, onu sinayır.

Tanrının ağır sınağı...

Bax səh. 7

Avropanın "ürək döyüntüsü" azalır...

Qitə reanimasiyadan çıxma biləcəkm?

Ləğvetmə prosesi yekunlaşsa da...

Bax səh. 6

“CVC Capital Partners” şirkətinin rəsmiləri İlham Əliyevin qəbulunda

Van Rappard Azərbaycanın bir çox sahədə əldə etdiyi nailiyyətlərin çox təqdirəlayiq olduğunu bildirdi. Qonaq “CVC Capital Partners” şirkətinin Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu ilə uğurlu əməkdaşlıq etməsindən böyük məmnunluq hissi duyduğunu deyərək, gələcəkdə əməkdaşlığın daha da möhkəmlənəcəyinə inanımı ifadə etdi.

nin qabaqcıl maliyyə qurumları ilə əməkdaşlıq edən Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun "CVC Capital Partners" şirkəti ilə uğurlu tərəfdaşlığını müsbət qiymətləndirərək mövcud münasibətlərin daha da gücləndirilməsi üçün əlverişli mühitin olduğunu bildirdi. Dövlət Neft Fondunun fəaliyyətinin daim genişləndiyini deyən dövlətimizin başçısı qeyri-sabit maliyyə bazarları

Qeyd edək ki, 1981-ci ildə təsis olunmuş "CVC Capital Partners" şirkətinin özəl səhmlər, özəl kredit, infrastruktur və digər fondlarında idarə etdiyi aktivlərin toplam dəyəri 187 milyard avrodur. Dünyanın müxtəlif şəhərlərində 40 ofisi və 850-dən çox əməkdaşı olan şirkətin mərkəzi ofisi Lüksemburqda yerləşir.

A black and white portrait of Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Republic of Turkey. He is shown from the chest up, wearing a dark suit, white shirt, and dark tie. He has a mustache and is looking slightly to his right with a calm expression. The background features the Turkish flag, with its characteristic crescent and star, partially visible on the right side.

zi əsirgəmədik.
Qoşulmama Hərəkətinin institusional inkişafına, Hərəkətin birliyinin möhkəmləndirilməsinə və nüfuzunun artırılmasına xüsusi diqqət verildi.

Qoşulmama
Azərbaycan sədrlik
Azərbaycana təşki-
latın bütün üzv
dövlətlərinin, o
cümleden İnkışaf
etməkdə olan kiçik
daxi dövlətlərinin
ehtiyatlarını və na-
rahatlıqlarını daha
yaxşı anlamaq üçün
imkan yaradı. Qoş-
ulmama Hərəkatı
nın sədri kimi
Azərbaycan CO-
VID-19 pandemi-
yasına qarşı müba-
rizə üzrə global
səylərin ötündə
gedib və bu məsələ
ilə bağlı BMT-nin
xüsusi sessiyasında

keçirilməsi təbəssüblü ilə çıxış edib. Azərbaycan peyvənd millətçiliyinə qarşı çıxış edərək bütün ölkələr bütün çim vaksinlərə ədalətli və universal əlçatanlığı təşviq edib. Belə ki, dövlətiimizin başçısının təbəssüblü ilə Qoşulmamla Hərəkətinə sodrılıyı zamanı Azərbaycan tərəfindən əvvəlcə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında, daha sonra iş BMT Baş Assambleyasında "COVID-19 əleyhinə peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsi" adlı qətnəmə layihələrinin irəli sürülməsi və qəbul edilməsi kimi addımlar ölkəmizin və Hərəkətin bəynəlxalq nüfuzunu əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirib. Pandemiya zamanı Azərbaycan, həmçinin 80-dən çox ölkəyə, o cümlədən 20-yə yaxın inkişaf etməkdə olan kiçik adlı dövlətinə maliyyə və humanitar yardım göstərib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev keçən ilin mart ayında Qoşulmağa Hərəkatının sədri kimi İnkişaf etməkdə olan kiçik və dölətlərində pəndəliyindən sonrakı bərpası dəstəkləmək üçün fəaliyyətə qlobal çağırış etmişdir. “Bu çağırışla məm beynəlxalq ictimaiyyəti pəndəliyinin sosial-iqtisadi nəticələrinin aradan qaldırılması üçün İnkişaf etməkdə olan kiçik və dölətlərinə maliyyə yardımını və bərbasa iqtisadi dəstək göstərməyə dəvət etdim. Azərbaycan bu çağırışa vəsəit ayrılan ilk ölkə olub”, - deyə dölət başçısının konfrans iştirakçılarına məktubunda vurğulanıb.

ada dövlətləri
iqlim dəyişik-
liyinin təsirlə-
rinə daha həs-
sasdır. İqlim
dəyişikliyinə

heç bir təsiri olmayan bu ölkələr onun ən pis fəsadlarına məruz qalır, hətta ekzistensial təhlükə ilə üzləşirlər. İqlim dəyişikliyi onların Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmaq istiqamətində irəliləyisinə də mane olur.

Azərbaycanın COP29-a sədrliyi zamanı iqlim dəyişikliyinə İnkişaf etməkdə olan kiçik ədalətli dövlətlər üçün yaratdığı problemlərin həlli prioritetlər arasında olacaq. Prezident İlham Əliyev konfransın iştirakçıları məktubunda Bakıda keçiriləcək COP zamanı sözügedən kiçik ədalətli dövlətlərinin Zirvə toplantısının keçirilməsinə planlaşdırılmış ümumi vərəqləyib: "İnkişaf etməkdə olan kiçik ədalətli dövlətlərin səslərinin yüksək və aydın eşidilməsini təmin etmək üçün əlverişli şərait yaratmaq". Mən COP29 zamanı bütün ölkələri İnkişaf etməkdə olan kiçik ədalətli dövlətlərinin ehtiyaclarına və prioritetlərinə cavab verən razılaşma əldə etmək üçün maksimum səy göstərməyə çağırıram".

Proqramlarından faydalanıb. Azərbaycan, həmçinin COP29-da İnkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətlərinin iştirakına dəstək verəcək.

Məlumtur ki, Bakıda COP29 "Yaşıl dünya"na naminə həmrəy olaq!" şüarı ilə keçiriləcək. Prezident İlham Əliyev konfransın sərəfçilərinə məktubunda "Hamımız birlikdə bu vəziyyəti özüləşləydirir üçün bütün ölkələri planetimizi xilas etmək naminə həmrəylik nü mayış etdiriməy çağırırım" - deyə müraciət edib. Bu məqsədə çatmaq üçünə dünya ictimaiyyətinin siyasi iradəsi və Azərbaycanın daim müdafiə etdiyi çoxörfəlilik lazımdır. Qlobal problemlərin həllinə beynəlxalq birliyin fəal əməkdaşlığı sayəsində nail olmaq mümkündür.

Nardar BAYRAMLI

2020-ci il Vətən müharibəsi və 2023-cü il antiterror tədbirləri Cənubi Qafqaz regionun həyatında yeni - təhlükəsiz və sabit inkişafın əsasını qoydu. Xüsusiylə vurğulanmalıdır ki, əldə edilən zəfər illərdi bölgədə davam edən hərbi qarşıdurmalar, müharibə vəziyyəti, işğal və təcavüzü sonlandırdı. Bu gün artıq Cənubi Qafqaz keçmiş dövrlərdə olduğu kimi kətaqlizmlərlə və ya qarşıdurmalarla deyil, oməkdaşlıq və sülhə, sabitlikə xarakterizə olunur. Ötən il dekabrından başlanılan, bu ilin aprelinde isə özündə yeni konturları əks etdirən itkərəflər təmaslar isə bəhrəsinə verir - bu il aprelin 19-da hər iki ölkənin müvafiq delimitasiya və demarkasiya komissiyalarının görüşündə əldə edilən razılaşmalar əsasında, Qazax rayonu istiqamətində sərhədlərin müəyyənöləndirilməsi məsələsi rəəlaşmağa başladı. Artıq hər iki tərəf müəyyən edilmiş ərazilərin təhlükəsizliyinin təminatı üçün tədbirlər görür - ərazi Sərhəd Xidməti tərəfindən tam nəzarətə götürülür.

Nəzərə çarpan bu irəliləyişlər əslində sülh üçün böyük ümidlər yaratsa da, bölgədə sabitliyin formalaşmasını istəməyən bir sıra qüvvələrin qeyri-adekvat davranışları prosesin inkişafına kölgə salır. Daha doğrusu, Ermənistan-da artıq günlərdir ki, davam edən siyasi qarşıdurmalar, etiraz aksiyası revanşistlərin yenidən aktivləşməsindən və ya aktivləşdirilməsindən xəbər verir. Buna yol açan səbəblərdən biri isə iki dövlətin arasındakı münasibətlərin normalaşmasına xələl gətirməkdir - təsadüfi deyil ki, mayın 24-ü xalqa mərcuati zamanı Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan bir daha bəyan edib ki, sülh prosesi Ermənistan üçün yeganə xilas yoldur. Əgər rəsmi İrəvan yeni dövrdə beynəlxalq münasibətlər sisteminin müstəqil, sosial rifahı təmin edəcək şübyekti kimi çıxış etməli isəyirsə, Azərbaycan ilə sülh müqaviləsi bağlamalı və bölgənin təhlükəsizlik, əməkdaşlıq segmentinə öz töhfəsini verməlidir. O bildirib ki, əgər bizim strateji baxışımız real Ermənistan deyilsə, onda onsuz da çətin olan sülh mümkün olmayacaq - çünki mühtimiz bizi strateji təhlükə hesab edəcək və ona görə də dövlətçiliyimizi ya fiziki ka-

baş naziri Nikol Paşinyan bir daha bəyan edib ki, süll proses Ermənistan üçün yeganə xilas yoludur. Dövr rəsmi ilə van yeni dövrə beynəlxalq münasibətlər sisteminin müstəqil, sosial rifahı təmin edilmiş subyekti kimi çıxış etmə istəyirsə, Azərbaycan ilə süll müqaviləsi bağlamalı və bölgənin təhlükəsizlik, əməkdaşlıq seqmentinə öz töhfəsini verməlidir. O bildirib ki, əgər bizim strateji baxışımız real Ermənistan deyilsə, onda onsuz da çətin olan süll mümkün olmayacaq – çünki mühitimiz bizi strateji təhlükə hesab edəcək və ona görə də dövlətçiliyimizi ya fiziki ka-

həddən möhlv etmək, ya da onun inkışafının qarşınsı almaq üçün hər şeyi edəcək: "İkincisi, biz möhdud resurslarımızı və enerjiyimizə real Emonistanın strateji ehtiyaclarına sərf etməyəndə öldə ediböləcəyimiz nəticəni almırız və övdlərlərimizin gələcəyi olan Emonistanın inkışafı iqlıqat çətinləşir. Emonistan Respublikasının çox ehtiyac duyduğı sühl is gedtikdə də bə aqlatmaz olur. Bu şəraitdə ölkəmizin suverenliyi əhəmiyyətli dərəcədə zərər görür".

Beləliklə, Nikol Paşinyan da etiraf edir ki, hazırda aktivləşən və ya aktivləşdirilən revanşist güvvələr Ermənistanı öləyhinə "cəbbə alblar". Süll prosesinə mane olmağa çalışan bu güvvələr "yeni qarşıdurma" körtükləməklə heç bir şey əldə edə bilməyəcəklər. Məsələn, bir neçə gün öncə "yeni mübarizə və müharibə" haqda "danışan" keçmiş prezident Serj Sarkisyanın davranışları və fikirləri daha çox avartırın kimi dəyərləndirilməlidir.

Azərbaycan isə artıq bütün problemlərini həl edib - Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, biz öz vəzifəmizi yerinə yetirmişik. Ölkəmizin arazi bütövlüüyü və suverenliyi təmin olunub, 30 ilə yaxın davam etmiş işğal prosesi sonlandırılıb, separatizm ləğv edilib. Beləliklə, Azərbaycan dövləti özünə düşən vəzifəni layiqincə yerinə yetirib. İndiki halda artıq aktuallıq daşıyan yeganə mövzu sülh və əməkdaşlıq olmalıdır. Amma görünən budur ki, Ermənistan-dakı bəzi qüvvələr sülh və əməkdaşlıqdan daha çox müharibə və revanşizm “havasındadır”. Amma onlar anlamırlar ki, proses artıq yekunlaşıb - Azərbaycan səbrlə, təmkinlə bundan sonrakı proseslərinin də qarşılıqlı maraqlar çərçivəsində inkişaf etməsinə arzulayır. Ermənistan tərəfinin hansısa fərqli davranışı və ya yanaşması Azərbaycanı

yenidən hərəkətə gətirə bilər. Mayın 28-də Xocalı şəhərinə köçən sakinlərlə görüşündə Prezident İlham Əliyev bildirib ki, biz son hadisələri də izləyirik, görürük ki, bizə qarşı yenidən ərazi iddiaları irəli sürmək cəhdləri var: "Ona görə biz hər

an hazır olmalıyıq. Əlbəttə ki, ilk növbədə, ordumuzu daha da gücləndirməliyik və bunu edirik”.

Azərbaycan ötən dövrdə ordu quruculuğunda müasir yanaşmalara və innovativ texnikalara istifadə olunmasına üstünlük verib. Uzun müddət havada qalma qabiliyyətinə malik və müasir peyk-naviqasiya sistemi ilə təchiz olunan "HERON", ortaölçülü çoxməqsədli "HERMES 900", "HERMES 450", "HAROP", "Bayraktar" pilotsuz uçuş aparatları Vətən müharibəsində düşmənin ölüm kabinetinə çevrilmişdi. Ölkəmizin xaricdən aldığı ən yeni silahlar bizə bütün məzlənləri öhdəsindən gəlməyə imkan verir. Bunun arxasında isə Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın iqtisadi qüdrətini yüksəltmək iqtisamətindəki davamlı və qətiyyətli siyasəti dayanır.

Postmüharibə dövründə də Azərbaycan Ordusu yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Vurulandığı kimi, ölkəmizin qüdrət

rəti, iqtisadi imkanlarımız
yeni silahların alınmasına,
islahatların davamlılığına
zəmin formalaşdırır. Görü
lən tədbirlər isə çoxşaxəli
dır:

- Müdafiə və milli təhlükəsizlik xərcləri üçün 2024-cü ilin dövlət büdcəsi xərclərinin 17,5 faizi həcmində və ya 6,4 milyard manatdan artıq vəsait nəzərdə tutulmuşdu. Müdafiə xərcləri 2023-cü ilə nisbətən 366 milyon manat və ya 6 faiz (5.3 milyard) çoxdur:

- Bu vəsaitin 2,5 milyard manatı sırf müdafiə qüvvələri üçün, 413 milyon manatı milli təhlükəsizlik, 488 milyon manatı sərhəd xidməti üçün nəzərdə tutulub:

- Eyni zamanda, yeni silahların alınması prosesinə uğurla start verilib:

- Yeni təlimlər ordu birliklərinin daha da kompaktlaşmasını imkan yaradır.

Beləliklə, yeni dövrdə Azərbaycanın milli hərbi təhlükəsizliyi daha da möhkəmləndirilir. Ordunun kompleksləşdirilməsi işə davamlı və inkişaf edən prosesə çevrilib.

Azərbaycanda müasir ordu quruculuğu siyasəti hər zaman ən prioritet hədəflər arasında yer alır - milli təhlükəsizlik strategiyamızın ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

amilləri isə ondan ibarət idi
ki,

- Ötən illər ərzində hərbi hissələrin komplektləşdirilmə faizi və keyfiyyəti yüksək səviyyədə həyata keçirilmisdi;

- Peşokar, ali
hərbi təhsili olan
məənəvi, fiziki və
psixoloji cəhətdən
hazırlıqlı, döyüş təc-
rübəsi toplamış za-
bitlərin fəaliyyəti

- Aviasiyada hava hücumundan müdafiə üzrə yeni texnikaların alınması, mövcud texnikanın təmiri və modernləşdirilməsi nəticəsində hissə və bəzlərin müxtəlif hava şəraitində döyüş fəaliyyəti imkanları artırılmışdır.

Ümumiyyətlə,
həyata keçirilən hər-
bi təlimlər Azərbaycan Si-

kil edən hərbi təhlükəsizlik-
 ın möhkəmləndirilməsi işi
 milli ordunun maddi-texniki
 və mənəvi-psixoloji hazırlı-
 səviyyəsinin yüksəldilmə-
 sindən xeyli dərəcədə asılı-
 ır. Arxada qoyduğumuz il-
 lər ərzində bu sahədə həyata
 keçirilən davamlı işlahat-
 lar noticəsində Azərbaycan
 da çox sürətlə və yüksək sə-
 viyyədə aparılan ordu qur-
 culuğu işi öz bəhrəsini ver-
 m - 2020-ci il Vətən müharibə-
 si Azərbaycanın qələbəsi ilə
 yekunlaşdı. Bunun əsas

Ermenistanda baş verən proses həm də xarici təsirlərin proyeksiyası kimi dəyərləndirilir. Xüsusilə, Azərbaycanla vasitəçisi görüşlərin keçirilməsi perspektivi dövrünün başlayaraq öldə olunan razılaşmalara qarşı bu kimi etirazların formalaşdırılması prosesə açıq mane olaçaq istəyindən doğur. Siyasi analizlər daha çox Fransanı bu işin "təklifçisi" kimi vurğulayır. O baxımdan ki, revanşist siyasi müxalifəti yadıqlıq, Fransanın siyasi xəttinə sadəlik nümayiş etdirən erməni kilsəsinin aktivləş-

dirilməsi məsələsinin Fransa tərəfindən "stimullaşdırıldığını" dəfələsə yazır. Amma bu aksiyaların zəifləyən təpə davam etməsi ondan xəbərar verir ki, erməni xalqının mütləq əksəriyyəti regiona sülhün gəlməsini dəstəkləyir. Ermənistanın müstəqil dövlət kimi ayağa qalxmasını istəməyən qüvvələr "Kilsə etirazlarını" rüsvəmini təşkil edir - bu isə daha çox Ermənistanın ziyanına işləyən amil kimi çıxış edəcək...

P.SADAYOĞLU

Böyük Qayıdışın Xocalı səhifəsi...

Xocalıda Bayrağı qaldıranda fikirləşirdim, bax, bu gün biz tam əminliklə deyə bilərik ki, Xocalı qurbanlarının qanı yerdə qalmadı

**İlham Əliyev
10 yanvar, 2024**

Azərbaycan xalqı mayın 28-də bir gündə iki əlamətdar hadisəyə şahidlik etdi. Nəce deyörlər, bayram bayrama qarışmışdı. Həm müstəqilliyimizin ildönümünü qeyd etdik, həm də zamanında soyuq qış gecəsində erməni vandalizminə tuş gələn, yalnız taleyin qisməti sayəsində sağ qalan, onilliklər ərzində ağır məcburi köçkünlük həyatı yaşamaq məcburiyyətində qalan soy-

daşlarımızın bir qrupunun Xocalıya geri dönməsinin şahidi olduq. Şəhər Azərbaycanın 1991-ci ildə müstəqilliyinin bərpasını bəyan etməsindən cəmi dörd ay sonra soyqırımı faciəsini yaşadı. Mayın 28-də müstəqilliyimizin növbəti ildönümü günündə isə xocalıların doğma yurd yerlərinə qayıdışına start verildi. Əlamətdar haldır ki, Prezident İlham Əliyev, birinci xa-

nım Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva mayın 28-də Xocalı şəhərində olublar və şəhərə köçən sakinlərin sevinclərini bölüşüblər. Prezident İlham Əliyev sakinlərlə görüşdə Xocalıya köçün başlamasını tarixi hadisə kimi dəyərləndirərək vurğulayıb: “Əlbəttə ki, bu qayıdışın Müstəqillik Gününe təsadüf etməsi təsadüfi deyil. Çünki bildiyiniz kimi, keçən il Müstəqil-

lik Günündə mən Laçın şəhərində laçınlılara evlərinin açarlarını təqdim etmişdim. İki il bundan əvvəl Müstəqillik Günü ərəfəsində - mayın 27-də Ağalı sakinləri ilə görüşmüşdüm. Onlar da məhz o gündə köçmüşdülər. Bu gün isə xocalılılar qayıdılar. Bu, gözəl tarixi hadisədir. Xocalı da gördüyünüz kimi, gözəlləşir, yenidən qurulur”.

Ermənistan üzr istəməlidir!

Bir gecənin içində Xocalı nı yerlə-yeksan edən ermənilər öz ələmlərində xam xəyallar qururdular. O cümlədən Ermənistanda müxtəlif gözləntilər var idi. Ermənilər həтта 44 günlük müharibədəki acınacaqlı məğlubiyyətdən də bütün miqyası ilə dərs almayışdılar. Xocalıda, Xankəndidə, Vətən müharibəsində hələ azad edilməmiş digər şəhər və kəndlərimizdə separatçılar at oynadırdılar. Onlar hesab edirdilər ki, burada separatçılıqla əbədi məşğul olacaqlar. Halbuki bunun heç bir hüquqi, tarixi əsası yox idi. Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, Xocalı qədim Azərbaycan torpağıdır. Mənfur düşmən soyqırımı törədənədən sonra burada qanunsuz məskunlaşma da aparmışdır ki, bu da hərbi cinayət sayılır. Xocalının adını da dəyişdirməyə, bir hərbi cinayətkarın adına rəsmiləşdirməyə çalışırdılar.

Qalib Azərbaycan tarixi ərazilərimizdə, o cümlədən də Xocalıda separatizm yuvasının qalması ilə barışa bilməzdi. Buna görə də Vətən müharibəsi şanlı Zəfərimizlə başa çatandan sonra Azərbaycan cəmiyyətində haqlı suallar yaranmışdı: Bəs Xankəndi, Xocalı necə olacaq? Həqiqətən də, biz necə barışa bilərdik ki, zamanında bir gecənin içində yerlə-yeksan edilən, soyqırımı faciəsi yaşayan Xocalı separatçıların əlində qalsın? Əslində, Özünün təbii desək, nəyi necə və nə zaman etməyi hamıdan yaxşı bilən Prezident İlham Əliyev Xankəndinin, Xocalının və digər yaşayış məntəqələrimizin də separatçılardan təmizlənməsinin planlarını götür-qoy etmişdi. Sadəcə, O, bu planların həyata keçirilməsi üçün uyğun zamanın gəlməsini, müvafiq şəraitin yetişməsini gözləyirdi. Nəhayət, dövlətimizin başçısı ötən il sentyabrın 19-da lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin keçirilməsi ilə bağlı tapşırıqlarını verdi. Silahlı Qüvvələrimizin yüksək peşəkarlıqla həyata keçirdiyi antiterror tədbirləri cəmi 23 saat ərzində uğurla tamamlandı və separatçılar ağ bayraq qaldırmaq məcburiyyəti

yətində qaldılar. Prezident İlham Əliyev əminliyini bildirərək vurğulayıb ki, bundan sonra Ermənistan heç vaxt Azərbaycana qarşı hər hansı bir hərbi təxribat törətməyə cəhd etməyəcək.

Azərbaycan xalqı Xocalı faciəsini heç vaxt unutmayaacaq. Prezident İlham Əliyev Xocalı şəhərində Xocalı Soyqırımı Memorialının təməlini qoyub. “Xocalı soyqırımı abidəsinin, Memorial Kompleksinin yaradılması ilə bağlı uzun illər məsələlər müzakirə edildi, həтта “Ana fəryadı” abidəsinin yanında yer də seçilmişdi, layihə də hazırlanmışdı. Ancaq hər il mən son təsdiqimi vermişdim. Çünki ürəyimdə saxlayırdım ki, bu Memorial Kompleks Xocalıda yaradılmalıdır və belə də oldu. Həmin o layihəni biz gətirdik və fevralın 26-da Xocalıda xocalılılarla bərabər Xocalı Memorial Kompleksinin təməli qoyuldu və burada inşa ediləcək. Bütün dünya da görəcək ki, erməni vəhşiliyi nədir, bu, həqiqətdir və bunu hər kəs bilməlidir. Ermənistan özü bunu etiraf etməlidir, özü bizdən üzr istəməlidir. Ancaq bunu etmək ola bilər. Bununla yanaşı, ermənilərin günahlarını bir qədər yumuş ola bilər. Bunu etməsə, mənəcə, Ermənistan özü heç vaxt ayağa dura bilməyəcək. Görək, ilk növbədə, Ermənistan özü bu faciəni, bu cinayəti, hərbi cinayətini tanıсын”, - deyər dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Onu da vurğulayaraq ki, ermənilər hər vaxtlə Xocalı faciəsini beynəlxalq ictimaiyyətdən gizlətməyə çalışıblar və müəyyən zaman kəsiyində buna nail olmağı bacarıblar. Ancaq Azərbaycan faciənin dünya miqyasında tanıdılmasına çalışır. Xüsusilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan Fond bu istiqamətdə fəal iş aparır. 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası uğurla davam etdirilir.

32 il 3 ay 1 gün sonra...

Xocalıların doğma şəhərlərinə qayıdışı 32 il 3 ay 1 gün sonra baş tutdu. İşğal illərində ermənilərin törətdikləri vandalizm əməllərinin, müharibə cinayətlərinin sayı-hesabı yoxdur. İşğal dövründə məqsədli şəkildə viran qoyulan şəhər və kəndlərimizin siyahısı çox uzundur. Bu siyahıda 9 Azərbaycan şəhərinin adı var. Ermənistan eyni zamanda Azərbaycanın yüzlərlə kəndini qəsdən dağıdıb, bütün mədəni və dini abidələrimizi viran qoyaraq, talayaraq, onları əsl urbisid (şəhərlərə qarşı genosid) və kultursid (mədəniyyətə qarşı genosid) nümunələrinə çevirib.

Xocalı şəhəri erməni vandalizminin ilk ünvanlarından biridir. Burada 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə törədilən soyqırımı ermənilərin müharibə cinayətləri sırasında xüsusi amansızlığı ilə fərqlənir. Qeyd olunan tarixdə keçmiş sovet ordusunun 366-cı alayının dəstəyi ilə Xocalıya hücum çəkən ermənilər bir gecənin içində bütün şəhəri yerlə-yeksan etdilər. Xocalı faciəsi dünyə tarixdə dinc əhalinin kütləvi qətləmi kimi dərin iz qoymuş Xatın, Holokost, Sonqmi, Lidice, Babı Yar, Ruanda və Serebrenitsa kimi soyqırımları ilə bir sırada dayanır.

Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq və 70 qoca xüsusi qəddarlıqla öldürülüb, 1275 insan əsir və girov götürülərək işgəncələrə məruz qalıb. Onlardan 150 nəfərin, o cümlədən 68 qadın və 26 uşağın tale-

yi bu günədək məlum deyil. Qırğın zamanı 487 nəfər müxtəlifdərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Həmçinin 8 ailə tamamilə məhv edilib, 130 uşaq valideynlərindən birini, 25 uşaq isə hər iki valideynini itirib. İşğal illərində bütün digər qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımız kimi, xocalılar da böyük çətinliklərlə və məhrumiyyətlərlə üzləşiblər. Görüşdə bildirildiyi kimi, xocalılar faktiki olaraq müstəqilliyin bütün illərini başqa-başqa yerlərdə, o cümlədən Ağcakənd kəndində keçirməli olublar. Xatırladaq ki, ölkə ərəzində ilk məcburi köçkün düşərgəsi Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə məhz Ağcakənd kəndində salınıb. Üzləşdikləri çətinliklərə baxmayaraq, xocalılar ərəzi bütövlüyümüzün bərpa olunacağına və doğma yurd yerlərinə qayıdacaqlarına inamlarını heç vaxt itirməyiblər. Prezident İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyasətin, ilahi ədalətin təntənəsidir ki, xocalılar 32 il 3 ay 1 gündən sonra onlar üçün və bütün Azərbaycan xalqı üçün müqəddəs şəhərə çevrilən Xocalıya qayıtmağın sevincinə qovuşublar. “Əvvəlkindən də daha gözəl şəhərdir və daha da gözəl olacaq. Bu gün sadəcə olaraq, birinci mərhələdir. Bu gün, əslində, Böyük Qayıdış proqramının Xocalı səhifəsi yazılır. Yaxın gələcəkdə digər xocalılılar da buraya qayıdacaqlar, əminəm ki, böyük həvəslə”, - deyər dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Xocalı müasir şəhərə çevriləcək

Yuxarıda vurğuladığımız kimi,Xocalı yalnız bu şəhərin sakinləri üçün deyil, bütün Azərbaycan xalqı üçün müstəsna önəm daşıyır. Antiterror tədbirlərindən sonra Prezident İlham Əliyev şəhərin birinci növbədə bərpa edilməsi ilə bağlı tapşırıqlarını verib. Aradan cəmi səkkiz ay ötüb. Qısa müddətdə Xocalıda böyük həcmli işlər görüldü, bir sıra layihələr uğurla tamamlandı. Hələ şəhərin yenidən qurulması planlarının birinci mərhələsi üzrə işlər aparılır. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi Xocalı müasir şəhər olacaq. Nəzərdə tutulan planlara görə, Xocalı bir regional mərkəz kimi davamlı sürətdə inkişaf etməlidir. Burada bütün zəruri sosial, inzibati xidmətlər, mədəni mühit yaradılacaq, ticarət, ictimai işlə fəaliyyətləri üçün geniş imkanlar formalaşdırılacaq. Şəhərdə yaşıl məkanlarla əlaqələndirilmiş komfortlu yaşayış əraziləri nəzərdə tutulub. Burada əsasən 3-5 mərtəbəli yaşayış binaları, həyatı bəzəyən sahələrə malik fərdi evlər inşa olunacaq. Qeyd edək ki, Xocalı şəhərinin yenidən qurulması üzrə birinci mərhələ 167 hektar və 18 hektar olmaqla iki hissədən ibarətdir. Birinci mərhələdə 167 hektar ərazidə 140 fərdi ev, 48 kottec tipli ev və 9 bina-dan ibarət 110 evdə tikinti, təmir-bərpa və abadlıq işləri görülür. Bütün kommunikasiya xətləri yerin altına salınıb, ilk 50 evə birləşmələr verilib. Şəhər üzrə kommunikasiya işlərinin 90 faizi icra edilib. Həmçinin 18 hektar ərazidə yerləşən fin tipli 92 evdə isə tikinti, təmir-bərpa və abadlıq işləri həyata keçirilir. Bunlardan əlavə, Xocalı şəhərinin girişində - çay kənarında bulvarın salınması işləri davam edir. Bulvar ilə üzbuüz isə qarşıbazar qurulur, işlə obyektləri tikilir. Həmçinin idman kompleksində tamamlanma işləri görülür.

Eyni zamanda, şəhər mühitini canlandıran və yaxınlıqdakı yaşayış məntəqələri ilə əlaqəni təmin edəcək yeni nəqliyyat qovşağı vacib rol oynayacaq. Bu, mobilliyi artırmaqla yanaşı, həmçinin şəhərdə iqtisadiyyatın, sahibkarlığın inkişafına da xüsusi tökan verəcək və iqtisadi şəxələndirməyə geniş fərsətlər açacaq.

Yaxınlıqdakı yaşayış məntəqələri ilə əlaqəni təmin edəcək yeni nəqliyyat qovşağı vacib rol oynayacaq. Bu, mobilliyi artırmaqla yanaşı, həmçinin şəhərdə iqtisadiyyatın, sahibkarlığın inkişafına da xüsusi tökan verəcək və iqtisadi şəxələndirməyə geniş fərsətlər açacaq.

Sentyabrda Xankəndinə köç başlayacaq

Uğurlu antiterror tədbirlərindən sonra tarixi şəhərimiz olan Xankəndinin də yeni növbəti başlayıb. Zamanında, digər ərazilərimiz kimi, Xankəndinin də simasına bu şəhərin tarixi ilə bağlı hər hansı bir əlaqəsi olmayan damğalar vurulmuşdu. Şəhərə qondarma ad verilmişdi. Ötən əsrin səksəncinci illərinin sonlarından etibarən keçmiş Dağlıq Qarabağda məlum hadisələr başlayanda separatçıların mərkəli planlarına tuş gələnlər sırasında Xankəndidə yaşayan azərbaycanlılar da var idi. Xankəndinin azərbaycanlı sakinlərinə qarşı genişmiqyaslı talanlardan biri 1988-ci ilin 18 sentyabrında törədilib. Həmin gün ermənilər şəhərdə yaşayan azərbaycanlıların evlərinə hücum etdilər. 18 sentyabr tarixində, ümumilikdə, Xankəndi şəhərində 63 ev yandırılıb. İki gün ərzində şəhərdə

270-dən artıq ev qarət olunmuşdu.

Uğurlu lokal xarakterli antiterror hadisələrindən sonra oktyabrın 15-də Xankəndidə bayrağımız ucaldıldı, gerbimiz asıldı, 7 fevralda isə Müzəffər Liderimiz ailə üzvləri ilə bura gələrək səsi verdi. Bunlar qərinələr boyunca minnətdarlıq hissi ilə xatırlanacaq epoxal hadisələrdir. İndi isə artıq Xankəndi soydaşlarımızı qəbul etməyə hazırlaşır. Prezident İlham Əliyev şəhərə ilk köçün anonsunu edib. Dövlətimizin başçısı bildirib ki, sentyabr ayından artıq Xankəndiyə də köç başlayır. Şəhərə birinci köçənlər isə tələbələr və onların müəllimləri olacaqlar.

Mübariz ABDULLAYEV

Qarabağda kəndlərimiz yenidən qurulur...

Azərbaycan xalqı qurub-yaradan xalqdır. Bizi üç onillik ərzində işğal altında qalan müqəddəs torpaqlarımıza güclü mənəvi tellər bağlayır. Xalqımız və dövlətimiz ermənilərin işğal illərində vıran qoyduqları bütün əraziləri dirçəltmək əzmindədir və buna qadirdir. Artıq xarabalıqlar üzərində yeni şəhər və kəndlər salınır. Belə ki, Prezident İlham Əliyev 28 May - Müstəqillik Günündə Ağdamda bir neçə kəndin təməlini qoyub, Xocalıda yarımçıq tikili olan yaşayış kompleksində görülən işlərlə tanış olub.

Tağıbəyli kəndinə 3840 nəfərin köçürülməsi nəzərdə tutulur

Dövlətimizin başçısının Müstəqillik Günündə Ağdam rayonunda

təməlini qoyduğu yaşayış məntəqələrindən biri Tağıbəyli kəndidir. Tağıbəyli kəndində yaşayış təxminən XIX əsrin ortalarına təsadüf edir. Kənddə 725 ailə - 3018 nəfər rəsmi qeydiyyatda olub. Dövlət başçısının iştirakı ilə təməli qoyulan kəndin layihələndirilən ərazisi 255,31 hektardır. Kənd

3840 nəfərin köçürülməsi nəzərdə tutulur. Bunun üçün 885 fərdi ev inşa ediləcək. Layihələndirilən ərazi Tağıbəyli və Suma kəndlərinin ərazisindən ibarətdir. Birinci mərhələdə layihələndirilən sahə 78,05 hektardır və buraya 108 ailənin köçürülməsi planlaşdırılır. Bu mərhələdə tikiləcək 108 evin 22-si ikiotaqlı, 54-ü üçotaqlı, 27-si dördotaqlı, 5-i isə beşotaqlı olacaq. Bundan başqa, kənddə 264 şagird yerlik məktəb binası, 80 yerlik uşaq bağçası, tibb məntəqəsi və digər tikililər inşa olunacaq.

Güllüce kəndinin təməli qoyulub

Prezident İlham Əliyevin təməlini qoyduğu Güllüce kəndində zamanında 988 ailə - 4003 nəfər rəsmi qeydiyyatda olub. Əhalinin əsas məşguliyyətini əkinçilik, üzümçülük, baramaçılıq və heyvandarlıq təşkil edir.

Təqdim olunan layihəyə əsasən, ərazisi 388,44 hektar olacaq kənddə 3992 nəfərin məskunlaşdırılması nəzərdə tutulur. Güllüce və İlxıçlar kəndlərinin ərazisindən ibarət olacaq bu kənddə 1042 fərdi ev inşa ediləcək. Birinci mərhələdə layihələndirilən ərazi 225 hektar olacaq. Buraya 113 ailənin köçürülməsi

planlaşdırılır. Kənddə birinci mərhələdə inşa ediləcək 113 evin 22-si ikiotaqlı, 57-si üçotaqlı, 28-i dördotaqlı, 6-si isə beşotaqlı olacaq. Bundan başqa, kənddə 480 şagird yerlik məktəb binası, 120 yerlik uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, klub-icma mər-

kəzi, ticarət mərkəzi, bazar, idman-sağlamlıq mərkəzi, inzibati bina, çoxfunksiyalı bina (poçt, bank filialı, ofis), mal-qara ferması, yanğınsöndürmə deposu (2 maşın yerlik), kənd meydanı, Bayraq meydanı, çörək sexi inşa olunacaq. Burada, həmçinin kənd təsərrüfatı texnikasının və maşınlarının təmir müəssisəsi, süd qəbulu və süd məhsulları istehsalı, quru meyvə istehsalı, ot kəsimi və qablaşdırılması sahələri, qarışıq yem istehsalı, barama tədarükü və qurdarıma məntəqələri, mineral gübrələr və kimyəvi maddələr anbarı, muzey, mehmanxana, xalça istehsalı sahəsi, işçi geyimlərinin istehsalı sahəsi, taxta talarların istehsalı sahəsi və digər obyektlər yaradılacaq ki, bunlar da əhalinin məşgullü-ğünün təmin edilməsində mühüm rol oynayacaq.

Nəmirli kəndinin layihələndirilən ərazisi 211 hektardır

Ağdam rayonunun bərpası planına əsasən, Nəmirli kəndi də birinci mərhələdə yenidən qurulacaq. Dövlət başçısının təməlqoyma mərasimində qatıldığı Nəmirli kəndində əvvəllər 624 ailə - 2515 nəfər rəsmi qeydiyyatda olub.

Kəndin layihələndirilən ərazisi 211 hektardır. Buraya 3036 nəfərin köçürülməsi plan-

laşdırılır. Bunun üçün 759 fərdi ev inşa ediləcək. Layihələndirilən ərazi Nəmirli və Şuraabad kəndlərinin ərazisindən ibarətdir. Birinci mərhələdə layihələndirilən ərazi 50,22 hektardır və buraya 179 ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulur. Bu mərhələdə tikiləcək 179 evin 36-si ikiotaqlı, 90-i üçotaqlı, 44-ü dördotaqlı və 9-u isə beşotaqlı olacaq. Bundan başqa, kənddə 528 şagird yerlik məktəb binası, 80 yerlik uşaq

bağçası, tibb məntəqəsi, klub-icma mərkəzi, kitabxana, qonaq evi, ticarət mərkəzi, idman-sağlamlıq mərkəzi, inzibati bina, məişət xidməti obyekti, kənd meydanı, Bayraq meydanı, park, qazanxana, su anbarı, idman meydançası, 35 kV-luq paylayıcı qurğu, bazar kompleksi yaradılacaq.

Şotlanlı kəndində 750 ev tikiləcək

İşğal dövründə dağıdılan Şotlanlı kəndində yaşayış təxminən XIX əsrin ortalarına təsadüf edir. Sakinlər buraya Qubadlı rayonunun Zilanlı kəndindən köç ediblər. Kənddə 606 ailə - 2542 nəfər rəsmi qeydiyyatda olub.

Dövlətimizin başçısının iştirakı ilə baş tutan təməlqoyma mərasimində bildirilib ki, Şotlanlı və Umudlu kəndlərinin ərazilərini əhatə edəcək bu kəndin layihələndirilən ərazisi 197,4 hektardır. Buraya 3 min nəfərin köçürülməsi nəzərdə tutulur. Bunun üçün 750 ev tikiləcək. Birinci mərhələdə layihələndirilən ərazi 51 hektardan çoxdur və buraya 205 ailənin köçürülməsi planlaşdırılır. Tikiləcək 205 evin 41-i ikiotaqlı, 103-ü üç-

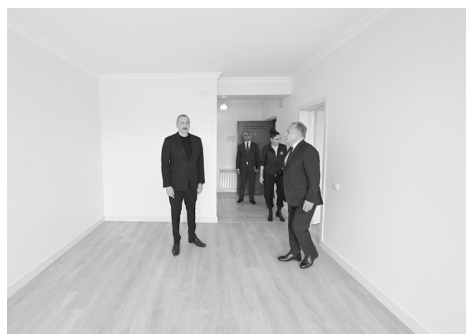
otaqlı, 51-i dördotaqlı və 10-u isə beşotaqlı olacaq. Burada 54 şagird yerlik məktəb binası, 90 yerlik uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, klub-icma mərkəzi və kitabxana, qonaq evi, ticarət mərkəzi, bazar, idman-sağlamlıq mərkəzi, inzibati bina, məişət xidməti obyekti, kənd meydanı, Bayraq meydanı, park, yanğınsöndürmə deposu (2 maşın yerlik), qazanxana, su anbarı, idman meydançası, 35 kV-luq paylayıcı qurğu yaradılacaq.

Xocalıda yarımçıq tikili olan yaşayış kompleksi əsaslı təmir edilib

İşğaldan azad edilmiş ərazilərə Müstəqillik Günündə baş tutan səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva Xocalı şəhərində 15 çoxmənzilli binada təmir və yenidənqurmada sonra yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Tədbirdə Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Elçin Yusubov və Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Sadiq Sadiqov görülən işlər barədə məlumat veriblər.

Bildirilib ki, Xocalı şəhərindəki yarımçıq tikili olan yaşayış komp-

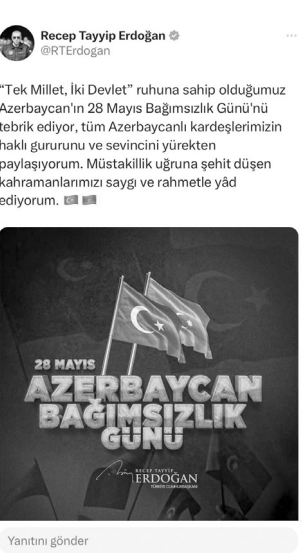
leksi əsaslı təmir edilib. Kompleks 3,34 hektar ərazini əhatə edir. Burada hər biri ikiqırışlı olmaqla üçmərtəbəli 15 binada ikiotaqlı, üçotaqlı və dördotaqlı 80 mənzil var. Kompleksdə uşaq oyun meydançaları, idman qurğuları, idman meydançası, söhbətgahlar yaradılıb.

Mübariz FEYZİLİ

Cənubi Qafqazın lider dövlətinə təbriklər...

Rəcəb Tayyib Ərdoğan: Bütün azərbaycanlı qardaşlarımızın haqlı qürur və sevincini ürəkdən bölüşürəm

Xüsusilə, dost və qardaş Türkiyənin dövlət rəsmiləri bayram günü xalqımızı təbrik ediblər. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan 28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə xalq-za təbrik edərək "X" hesabında belə bir paylaşım edib: "Bir millət, iki dövlət" ruhunu bölüşdüyümüz Azərbaycanın 28 May Müstəqillik Günü təbrik edir, bütün qardaşlarımızın haqlı qürur və sevincini ürəkdən bölüşürəm. Müstəqillik uğrunda şəhid olan qəhrəmanlarımızı hörmət və rəhmətlə yad edirəm".

Türkiyənin vitse-prezidenti Cəvəd Yılmaz da "Can Azərbaycanın 28 May - Müstəqillik Günü"ni təbrik edərək, "Bir millət, iki dövlət" ruhunu bölüşdüyümüz Azərbaycanın 28 May - Müstəqillik Günü təbrik edir, bütün qardaşlarımızın haqlı qürur və sevincini ürəkdən bölüşürəm. Müstəqillik uğrunda şəhid olan qəhrəmanlarımızı hörmət və rəhmətlə yad edirəm".

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) sədri Numan Kurtulmuşun təbrik mesajında isə qeyd olunub ki, Azərbaycanın haqlı qürurunu və coşqusunu ürəkdən paylaşdığımız bu mənalı gündə vətən uğrunda şəhid olan bütün qəhrəmanları bir daha rəhmət və ehtiramla yad edirik. Azərbaycanla həmrəyliyimiz və birliymiz əbədi olacaq. Türkiyə parlamenti sədrinin rəsmi "X" hesabında edilən paylaşımında deyilir: "Hər zaman "Bir millət, iki dövlət" anlayışı ilə çiyin-çiyinə olduğumuz Azərbaycanın 28 May - Müstəqillik Gününi ürəkdən təbrik edirik. Qardaş Azərbaycan xalqına firavanlıq, əmin-amanlıq və cəsarətli arzulayırıq".

Hakan Fidan: Qardaşlığımız "Bir millət, iki dövlət" şüarı ilə əbədi qalacaq

"Can Azərbaycanın Müstəqillik Gününi ən səmimi hisslərimlə təbrik edirəm". Bu sözlər isə Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidanın rəsmi "X" hesabında paylaşdığı təbrik mesajında yer alıb. "Şanlı Azərbaycan Bayrağının Vətənin hər qarış torpağında azad dalgalandığı bu mübarək gündə müstəqillik uğrunda canlarından keçmiş bütün şəhidlərimizi rəhmət və ehtiramla yad edirik. Qardaşlığımız "Bir millət, iki dövlət" şüarı ilə əbədi qalacaq", - deyərək Türkiyənin XİN başçısının təbrikində vurğulanıb.

Bu gün tarixi köklərə, qardaşlığa əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri bütün səhərlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi-ticarət, humanitar, hərbi və digər sahələrdə bu gün ən yüksək zirvədədir. Bu gün müstəqil dövlətlər olaraq münasibətlərimiz dostluq, qardaşlıq prinsiplərinə və strateji mütəfəqqiliyə əsaslanır. Hər iki ölkə beynəlxalq müstəvidə də bir-birini birmənalı olaraq dəstəkləyir. Xalqlarımızın eyni soyköünə, dilə, dinə, mədəniyyətlə və bir çox digər qarşılıqlı bağlara malik olması bu iki ölkəni həmişə bir-birinə doğma edib, sevincimiz də, kədərimiz də bir olub. Türkiyə və Azərbaycanın mü-

Can Azərbaycanın Müstəqillik Günü'nü ən içtən duyğularla kutuluyorum.

Şanlı Azərbaycan bayrağının vətənin hər qarış torpağında özgürce dalgalandığı bu kutlu gündə, bağışsızlıq yolunda canlarını vermış şehitleri rahmet ve hürmetle yad ediyorum.

Tek millet, iki devlet şiarıyla kardeşliğimiz ilelebet sürsün.

14:55 - 28.05.2024 Konum: Earth

2 Yeniden Gönderi 10 Beğeni

nasibətləri möhkəm təməllərə malikdir. Tarixi dostluq, qarşılıqlı etimad, səmimi münasibətlər, yüksək strateji tərəfdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri daim güclən-məkdədir.

Məlumdur ki, 30 il əvvəl Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarının 2020-ci ildə 44 günlük erməni qəsbkarlarından azad edilməsi zamanı Türkiyə dövlətinin və onun Prezidentinin Azərbaycana göstərdiyi mənəvi və diplomatik dəstək sözün həqiqi mənasında təmənnəsiz qardaşlığın tənənnəsi idi. Ötən il 19-20 sentyabrda ordumuzun Qarabağ ərazisində keçirdiyi lokal antiterror tədbirləri zamanı da Türkiyə birmənalı olaraq dövlətimizə dəstək verdi.

28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə edilən təbriklər də təsdiqləyir ki, Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri uğurlu regional və beynəlxalq əməkdaşlıq nümunəsi olmaqla yanaşı, həm də dostluq və qardaşlıq örnəyi kimi xarakterizə edilir. Bütövlükdə, hər bir sahədə inkişaf edən Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və strateji tərəfdaşlığı dünya üzrə unikal bir nümunəyə çevrilib. Dövlət başçılarımız arasında imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi isə münasibətlərimizin ən yüksək zirvəsidir.

Blinken: ABŞ-in Azərbaycanın müstəqilliyinə, ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstəyini bir daha təsdiqləyirəm

Azərbaycan xalqını 28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə təbrik edənlər arasında ABŞ-in Dövlət katibi Antoni Blinken də var. "Amerika Birləşmiş Ştatları adından Azərbaycan xalqının Müstəqillik Gününi təbrik edirəm", - deyərək Blinken təbrik bəyanatında bildirib ki, ABŞ 32 il ərzində təhlükəsizlik və enerji əməkdaşlığı kimi sahələrdə Azərbaycanla qarşılıqlı maraq əsasında qurulmuş əlaqələri yüksək qiymətləndirir. "Biz bu sahələrdə, həmçinin iqlim dəyişikliyi və yaşıllıq enerjisi kimi getdikcə daha kəskinləşən global problemlərlə bağlı əməkdaşlığımızı dərinləşdirmək imkanını yüksək qiymətləndiririk. ABŞ Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyi etməsini alqışlayır və biz övdlarımız və nəvələrimiz üçün daha davamlı və dayanıqlı iqlim gələcəyini təmin etmək naminə COP-u uğurlu etmək üçün Azərbaycan hökuməti ilə işləməyə hazırıq", - deyərək açıqlamada qeyd olunub.

Bu gün ABŞ Cənubi Qafqaz regionunda sülhün təmin olunması üçün də təşəbbüslərlə çıxış edir. Rəsmi Vaşinqton iki ölkə arasında sülh sazişi layihəsi üzrə aparılan danışıqlarda XİN başçılarının gə-

rüşünə bir neçə dəfə ev sahibliyi edib. A.Blinken Azərbaycan xalqına təbrik bəyanatında bu məqamda da toxunub: "Birləşmiş Ştatlar Azərbaycanla Ermonistan arasında davamlı və layiqli sülhün əldə edilməsi istiqamətində görülən işləri alqışlayır və biz uzun müddət-dir davam edən münaqişə səhifəsini bağlamaq və daha yaxşı gələcək qurmaqla bağlı bu səyləri dəstəkləməyə hazırıq. Bəz eləqəni gücləndirəcək və regiona iqtisadi fayda verəcək bu məqsəddə tam sədaqət. Azərbaycanın müstəqilliyi ilə bağlı olan bu bayramda mən Birləşmiş Ştatların Azərbaycanın müstəqilliyinə, ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstəyini bir daha təsdiqləyirəm".

Göründüyü kimi, ABŞ Azərbaycanını Cənubi Qafqazda lider rolunu qəbul edir. A.Blinkenin təbrik mesajında bu fakt özünü ifadə edir.

N.BAYRAMLI

Azərbaycan Prezidentinin Xocalıya səfəri Türkiyə mətbuatında...

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın və qızları Arzu Əliyevanın Xocalıya səfəri Türkiyənin aparıcı media qurumları dövlətimizin başçısının səfərinə diqqət ayrırıblar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Anadolu agentliyi, "TRT" televiziya, "Milliyet", "Sözcü", "Star", "Yeni Şafak" qəzetləri, "Haberler.com" və digər onlayn media qurumları dövlətimizin başçısının səfərinə diqqət ayrırıblar.

"Əliyev Xocalıya səfər etdi!", "Azərbaycan bir daha belə acı yaşamayacaq", "Ermənilərin soyqırımı törətdiyi Xocalıya azərbaycanlı ailələrin köçürülməsinə başlanıldı", "Azərbaycan Prezidenti Xocalıda Ermənistanla sözləndi", "Əliyev xəbərdarlıq etdi: Ərazi iddiaları ilə bağlı yeni cəhdləri izləyirik", "İşğaldan azad

edilən Xocalıda yeni dövr: Azərbaycan ailələri qayıdırlar" və digər sərlövhələrlə yayımlanan xəbərlərdə Prezident İlham Əliyevin Müstəqillik Gününi işğaldan azad edilən ərazilərdə, bu bölgələrə qayıdan keçmiş məcburi köçkünlərlə birlikdə qeyd etdiyi vurğulanır.

Xəbərlərdə Azərbaycanın işğaldan azad edilən ərazilərinin yenidən qurulması və məcburi köçkünlərin doğma yurduvalarına qayıtmaları üçün həyata keçirilən Böyük Qayıdış proqramı haqqında məlumat verilib. Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyev, birinci xanım

İşğaldan kurtarılan Hocalı'da yeni dönmə: Azərbaycanlı ailələr geri dönüoyur

Azərbaycan'ın 30 illik işğaldan

Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva Xocalı şəhərində həyata keçirilən bərpə-yenidənqurma işləri, icra olunacaq yeni layihələr, o cümlə-

TR HABER

Gündəm Politika Dünya Ekonomi

Haberler > Dünya

İşğaldan kurtarılan Hocalı'da yeni...

İşğaldan kurtarılan Hocalı'da yeni dönmə: Azərbaycanlı ailələr geri dönüoyur

Azərbaycan'ın 30 illik işğaldan

Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva Xocalı şəhərində həyata keçirilən bərpə-yenidənqurma işləri, icra olunacaq yeni layihələr, o cümlə-

nasibətləri möhkəm təməllərə malikdir. Tarixi dostluq, qarşılıqlı etimad, səmimi münasibətlər, yüksək strateji tərəfdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri daim güclən-məkdədir.

Məlumdur ki, 30 il əvvəl Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarının 2020-ci ildə 44 günlük erməni qəsbkarlarından azad edilməsi zamanı Türkiyə dövlətinin və onun Prezidentinin Azərbaycana göstərdiyi mənəvi və diplomatik dəstək sözün həqiqi mənasında təmənnəsiz qardaşlığın tənənnəsi idi.

Ötən il 19-20 sentyabrda ordumuzun Qarabağ ərazisində keçirdiyi lokal antiterror tədbirləri zamanı da Türkiyə birmənalı olaraq dövlətimizə dəstək verdi.

28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə edilən təbriklər də təsdiqləyir ki, Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri uğurlu regional və beynəlxalq əməkdaşlıq nümunəsi olmaqla yanaşı, həm də dostluq və qardaşlıq örnəyi kimi xarakterizə edilir.

Bütövlükdə, hər bir sahədə inkişaf edən Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və strateji tərəfdaşlığı dünya üzrə unikal bir nümunəyə çevrilib.

Dövlət başçılarımız arasında imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi isə münasibətlərimizin ən yüksək zirvəsidir.

Ermenilerin katliam yaptığı Hocalı'ya Azərbaycanlı ailelerle yeniden yerleşmeye başladı

1. Karabağ Savagında Ermeni guclerin katliam yapdigini, Azerbaycan'in 30 yillik iggalin arindiran kurtardigi Hocali'ye yerlesmek uzere 20 aile geri dondu.

Ruslan Rehmov / 29.05.2024 - Guncelleme: 29.05.2024

Baki

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in "büyük dönü" adını verdiği, Ermenistan'ın işgalından kurtarılan bölgelele ailelerin yerleşime projesi devam ediyor. Proje kapsamında ilk etapta 20 aile Hocalı'ya yerleştirildi.

Ermenilerin katliam yaptığı Hocalı'ya Azərbaycanlı ailelerle yeniden yerleşmeye başladı

1. Karabağ Savagında Ermeni guclerin katliam yapdigini, Azerbaycan'in 30 yillik iggalin arindiran kurtardigi Hocali'ye yerlesmek uzere 20 aile geri dondu.

Ruslan Rehmov / 29.05.2024 - Guncelleme: 29.05.2024

Baki

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in "büyük dönü" adını verdiği, Ermenistan'ın işgalından kurtarılan bölgelele ailelerin yerleşime projesi devam ediyor. Proje kapsamında ilk etapta 20 aile Hocalı'ya yerleştirildi.

rını təqdim ediblər. Yazılarda dövlətimizin başçısının Xocalıda həyata keçirilən işlər, o cümlədən yeni yaşayış binalarının inşası, fevralın 26-da Xocalıda xocalılarla birlikdə təməli qoyulan Xocalı Memorial Kompleksinin yaradılması barədə fikirləri diqqətə çatdırılıb.

Məqalələrdə Prezident İlham Əliyevin Xocalıda səsləndirdiyi fikirlərə istinad edilərək hər şeyin öz vaxtının olduğu, bizim doğma torpaqlarımıza qayıtmamız, həm Vətən müharibəsi, həm də antiteror əməliyyatının xalqımızın gücünü, iradəsini, əsgər və zabıtlarının qəhrəmanlığını bütün dünyaya sübut etməsi barədə fikirlərinə xüsusi yer verilib. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin aşağıdakı fikirləri xüsusi vurğulanıb: "Onların qəhr-

düşmənlə elə bir sarsıdıcı zərbə endirmişlər ki, əminəm, bundan sonra Ermənistan heç vaxt Azərbaycana qarşı hər hansı hərbi təxribat törətməyə cəhd etməyəcək. Halbuki Ermənistan revansistlər də kifayət qədər çoxdur. Biz son hadisələri də izləyirik, görürük ki, bizə qarşı yenidən ərazi iddiaları irəli sürmək cəhdləri var. Ona görə biz hər an hazır olmalıyıq. Əlbəttə ki, ilk növbədə, ordumuza daha da gücləndirməlik və bunu edirik".

Yazılarda 1992-ci il fevralın 25-dən 26-a keçən gecə ermənilər tərəfindən Xocalıda törədilən soyqırımı haqqında da məlumat verilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi antiteror əməliyyatı nəticəsində bir çox ərazilər kimi, Xocalı da işğaldan azad edilərək özəli sahiblərinə qayıtarlıb.

İrəvanın verilməsinə qarşı çıxanlar...

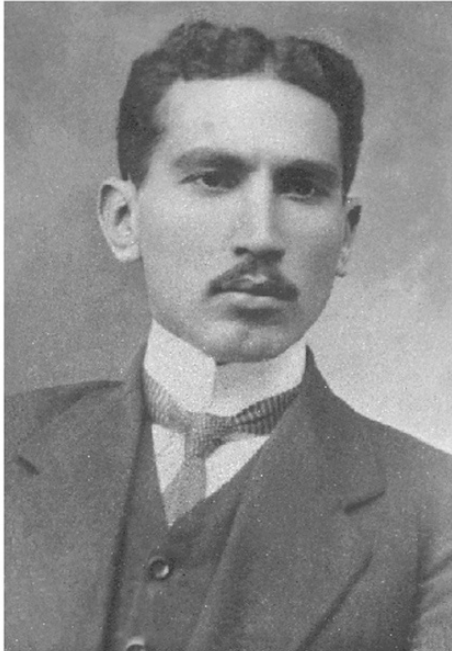
Tarix həm mühakimə, həm də təftiş edir. Öz xalqının, dövlətinin həyatında əsaslı yer tutmuş, verdiyi qərarlar və ya tutduğu mövqe ilə cəmiyyətin yaşamaına, proseslərin inkişafına təsir göstərmiş bütün hallar müzakirə edilə bilər - bu mənada, tarixin dolan-bacları əldə olunan nailiyyətlərlə yanaşı, edilmiş səhvlər və “təlafisi mümkün olmayan” addımlarla da yadda qalır. Təbii ki, müzakirə həqiqətin aşkara çıxmasına şərait yaradır - sağlam məntiq və realist yanaşma bu həqiqətin yükünü bir az da artırır, rəngini bir az da aydınlaşdırır.

1918-20-ci illər Azərbaycanın həyatında baş verən dəyişikliklər, regionda cərəyan edən hadisələr demək olar ki, bütün kontekstlərdə müzakirə edilib - müstəqilliyimizin əldə edilməsində rolu və zəhməti olan, bu uğurda həyatını ortaya qoymuş şəxsləri həm tarix təqdir edib, həm də cəmiyyət onları yaxından tanımır. Bəzən bilərəkdən, bəzən isə bilməyərəkdən tədqiqatlardan kənarda qalan və ya saxlanılan bu şəxslərin atdıqları addımlar, verdikləri qərarlar fərqli olsa da, milli maraqlarla daha çox səsleşir.

1918-ci ilin mayında elan edilmiş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti nəinki tək bizim xalqımızın, eynilə də bizi nümunə götürüb özünün azadlıq mübarizəsini ortaya qoyan sayızsız xalqlar üçün də əlamətdar olmuşdu. Bu tarixi reallıq Azərbaycanın zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik olduğunu göstərməklə yanaşı, xalqımızın Şərqdə ilk demokratik respublika və Türk dünyasında ilk dünyəvi dövlət qurması gerçəkliyini ifadə edir. Xalq Cümhuriyyətinin yaranması və 23 aylıq fəaliyyəti barədə çox yazılıb, tarixi faktlar və dövrün reallıqları dəfələrlə ifadə olunub - amma nəinki həmin dönmənin, hətta dövlətçilik tariximizin ən kritik - taleyüklü hadisələrindən biri - İrəvanın verilməsi məsələsi ya yetərinə tədqiq olunmayıb, ya da zəruri məsələlər diqqətə çatdırılmayıb - reallıqlar kölgədə qalıb. Ona görə də cəmiyyətdə bu barədə ümumi fikir formalaşdırmağa bu addım dövrün zərurətindən irəli gəlirdi və verilən qərar yekdilliklə qəbul olunduğu üçün təftiş edilə bilməz. Amma bu fi-

kir yanlışdır - çünki Cümhuriyyət dövrünün gerçək qəhrəmanları olan üç tarixi şəxsiyyət İrəvanın Ermənistanı verilməsinə nəinki qarşı çıxıb, hətta səsvərməyə əleyhinə ol qaldırıb. Düzdür, nəticədə qərara təsir göstərər bilməsələr də, bu gün real tarix onlara real qiyməti verir. Söhbət Nəriman bəy Nərimanbəyli, Bağır bəy Rzayev və Mir Hidayət bəy Seyidovdan gedir.

Təfərrüatlarla varaq: 1918-ci il mayın 29-da Tiflisin Cənibin sarayında keçirilmiş Milli Şuranın iclasında Fətəli xan Xoyski bildir-

mişdi ki, Azərbaycan və Ermənistan öz sərhədlərini müəyyənləşdirməyi qərara alıb, Ermənistan federasiyasının yaradılması üçün siyasi mərkəz lazımdır. O vaxtdakı ermənilər özləri üçün indiki Gümrü (o zaman Aleksandropol) şəhərini mərkəz hesab edirdilər. Brest-Litovsk sülh müqaviləsində əsasən, Qars və Ərdahanla birgə Aleksandropol da Türkiyəyə verilməşdi. Buna görə də ermənilər İrəvanın siyasi mərkəz kimi onlara verilməsini istəyirdilər. Fətəli xan Xoyski də öz çıxışında İrəvanın ermənilərə güzəştə gedilməsinin zəruriliyini bildirdi. Söhbət İrəvanın Ermənistan dövlətinə yox, Ermənistan fede-

Milli Şuranın 3 üzvünün xatirəsi niyə əbədləşdirilmir?

rasiyasına siyasi mərkəz olaraq verilməsindən gedirdi. İrəvanın Ermənistanı verilməsinə qarşı isə yalnız 3 nəfər çıxış etmişdi - Nəriman bəy Nərimanbəyli, Bağır bəy Rzayev və Mir Hidayət bəy Seyidov. Onlar Milli Şuranın İrəvanın ermənilərə güzəştə edilməsinə dair qərarına qarşı ərizə ilə müraciət (etiraz) etdilər. Amma... Maraqlı və təəccüb-

lüdür ki, həmin yazılı müraciət arxiv sənədlərindən yoxa çıxarıldı. Üstəlik, İrəvan şəhəri ermənilərə peşqəş edilərkən şəhər əhalisi arasında hansısa rəy sorğusu və ya səsvərmə keçirilməmişdi.

Azərbaycan milli istiqlal hərəkatının fəal iştirakçısı, 1918-ci il mayın 28-də Müstəqillik Aktını imzalayanlardan biri, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti parlamentinin üzvü, ictimai-siyasi və dövlət xadimi Nəriman bəy Nərimanbəyli 1889-cu ildə Şuşa şəhərində anadan olmuşdu. O, uşaq olarkən ailəsi İrəvana köçdüüyü üçün orta təhsilini İrəvan Gimnaziyasında almış, Moskva Uni-

versitetinin fizika-riyaziyyat şöbəsində, sonra isə Xarkov Universitetinin hüquq fakültəsində oxumuşdu. 1915-ci ildə ali təhsilini başa vurub vətənə qayıtdıqdan sonra öz ixtisası üzrə vəkil işləməklə yanaşı, “Müsləman xeyriyyə cəmiyyəti”nə rəhbərlik edib.1917-ci ildə “Müsavat” partiyasına daxil olan N.Nərimanbəyli 1918-ci ilin fevra-

lnda Zaqafqaziya Seyminin üzvü seçilmiş, Seymin müsləman fraksiyasının, Zaqafqaziya Federasiyasının süqutundan sonra isə Azərbaycan Milli Şurasının üzvü olmuşdu. 1937-ci il repressiyaları zamanı Nəriman bəy bir qrup “müsavatçı” ilə birlikdə Solovki düşərgəsinə sürgün edilir. Nəriman bəy Nərimanbəyli 48 yaşında Sovet hökumətinin qərarı ilə güllələnir...

Bagır bəy Rzayev isə 1893-cü ildə İrəvan şəhərində anadan olub, gimnaziyada təhsil alıb. 1911-ci ildə Moskva Universitetinin hüquq fakültəsinə daxil olan Bağır bəy Rzayev Müsləman Sosialist Blokunun üzvü olaraq Zaqafqaziya Seyminə üzv seçilib, bu-

rada müsləman fraksiyasının və Müsləman Sosialist Bloku qrupunun üzvü olmuşdu. 27 may 1918-ci il tarixində Müsləman Sosialist Bloku sıralarından Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Milli Şurasının üzvü seçilmişdi. B.Rzayev 7 dekabr 1918-ci il tarixində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Milli Şurasının sıralarından birbaşa parlament üzlüyünə qəbul olunmuş, Sosialistlər fraksiyasını təmsil etmişdi. O, Nəriman bəy Nərimanbəyli və Mir Hidayət bəy Seyidovla birgə İrəvan Milli Komitəsinin üzvü idi. 1920-ci ildə bolşeviklərin işğalından sonra mühacirət həyatı yaşayan Bağır bəy daha sonra Azərbaycana geri dönmüşdü. Lakin tarixi mənbələrdə göstəriləyi kimi, siyasi təzyiqlərə, davamlı təqiblərə dözməyərək 1927-ci ildə intihar edib.

Mir Hidayət bəy Seyidov isə 1887-ci ildə Gəncədə (o vaxtkı Yelizavetpol) anadan olub. Kazan Universitetinin hüquq fakültəsində təhsil alan Mir Hidayət bəy Seyidov İrəvan və Naxçıvan quberniyalarının Müsləman Milli Şurasının sədri olub, Zaqafqaziya Seyminə müsləman fraksiyasının fəal üzvlərindən biri kimi tanınıb. O, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti parlamentinin 44 nəfər Milli Şura üzvündən biri kimi fəaliyyət göstərmiş. Mir Hidayət bəy 1918-ci ildən başlayaraq ermənilərin hücum etdikləri Naxçıvana gələrək Ordubadın müdafiə olunmasında iştirak edib. Tədqiqat mənbələrində göstərilir ki, o, müxtəlif vaxtlarda Ordubad Milli Müdafiə Şurasının sədri olub. 23 fevral 1919-cu ildə Ordubadda vəfat edən Mir Hidayət bəy bolşeviklərin işğalı - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutunu görməyib.

Tarix həm də siyasi reallıqdır. Tarixin öz qəhrəmanlarına doğru qiyməti verəcəyinə də inam böyükdür - bu mənada, İrəvanın Ermənistanı verilməsinə etiraz edən bu üç tarixi şəxsiyyətimizin adının nə vaxtsa əbədləşəcəyinə də şübhə olunmamalıdır. Çünki tarix unudulmadığı kimi, heç kimi də unutmur...

SADIQ

40 milyard manata çatan büdcə...

Gəlirlər neft-qaz yığımlarına deyil, qeyri-neft yığımlarına söykənir

Məlum olduğu kimi 2024-cü ilin dövlət və icmal büdcələrinə dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı qanun layihəsi Milli Məclisə təqdim olunub. Layihə yaxın günlərdə parlamentin plenar iclasına çıxarılacaq. Ali maliyyə sənədinə dəyişikliklərə əsasən, büdcənin gəlirləri 36 milyard 353 milyon manata çatdırılacaq. Yəni, büdcə gəlirləri 2 milyard 180 milyon manat və ya 6,4 faiz artacaq. Büdcənin xərcləri isə yenidən baxılma ilə 39 milyard 707,3 milyon manat məbləğində proqnozlaşdırılır ki, bu da o deməkdir ki, hazırkı təsdiq olunmuş göstəriciyə nisbətən xərclər 2 milyard 944 milyon manat artırlacaq.

Məsələ ondadır ki, büdcənin gəlirləri artırılarkən neftin bir barelinin qiyməti hazırkı 60 dollardan 75 dollara çatdırılır və çoxları bunu büdcənin neft-qaz büdcəsi kimi səciyyələndirməyə çalışır. Ancaq bu, heç də belə deyil və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 48,9 faizi və ya 17,7 milyard manatı neft sektorunun payına düşəcək. Büdcənin əsas fiskal gücü - 18,6 milyard manatı və ya 51,1 faizi isə qeyri-neft sektorunun payına düşür. Daha da sadələşdirsək, artım üçün əlavə edilən 2,2 milyard manat vəsaitin cəmi 605 milyon manatını neft-qaz sektorundan daxil olan vəsaitlər təşkil edəcək, qalan 1,6 milyard manat isə tamamilə qeyri-neft yığımları olacaq. Bu da o deməkdir ki, büdcədə yə-nə də əsas fiskal ağırlıq mərkəzi qeyri-neft mənbələrinin sütunları üzərində fokuslaşacaq.

Bu amil bir daha onu təsdiq edir ki, Azərbaycan hökumətinin ortamüddətli iqtisadi hədəflərində neft amili arxa plana keçir və iqtisadi dəfayərin hərəkatliliyi qeyri-neft resurslarına səfərbər olunacaq.

Qeyri-neft yığımları üçün mənbələr mövcuddurmu?

Ölkəmizin hazırkı iqtisadi inkişaf arxitekturasının dəyər yaradan əsas sektorlarına diqqət etdikdə, əlavə dəyər yaradan mənbələri kimi qeyri-neft bölmələrinin aktivliyi önə çıxır. Belə ki, 2024-cü ilin ilk 4 ayında ölkədə 38,2 milyard manatlıq ÜDM istehsal olunub ki, yaradılan əlavə dəyər 24,2 milyard manatı qeyri-neft sektoruna aiddir. Əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə ÜDM real ifadədə 4,3 faiz artıb ki, onun strukturunda qeyri-neft sektorunun artım tempi 7,7 faiz təşkil edir. Beləliklə, ölkədə istehsal edilən ÜDM-in təxminən 70 faizi qeyri-neft sahələrində cəmləşir. Bu özünü həm də 4 aylıq fiskal yığımlarda da göstərir. Belə ki, 2024-cü ilin yanvar-aprel ayları dövlət büdcəsinin gəlirləri 12 milyard 144,3 milyon

manat proqnoza qarşı 13 milyard 259,4 milyon manat icra edilib və 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,1 milyard manatlıq profisit əldə edilib. Həmin yığımların 6 milyard 867,4 milyon manatı qeyri-neft sektorunun payına düşür ki, bu da əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 434,4 milyon manat çoxdur. Dövr ərzində dövlət büdcəsinin gəlirlərinin tərkibində qeyri-neft sektoru üzrə daxilolmaların xüsusi çəkisi 51,8 faiz təşkil edib. Yəni, fiskal yığımların da əsas ağırlıq nöqtəsi qeyri-neft yığımlarına aiddir.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, hazırkı və ortamüddətli dövrdə Azərbaycan iqtisadiyyatında iqtisadi artımın əsas mənbəyi qeyri-neft gəlirləri olacaq və məhz həmin resurslar əsasında ÜDM-in həcmnin 135,6 milyard manata çatacağı gözlənilir. Belə ki, ÜDM-də 2024-cü il üzrə qeyri-neft gəlirlərinin 4,2 milyard manat və ya 71,1 faiz təşkil edəcəyi gözlənilir. 2027-ci ildə isə bu rəqəmin 106,8 milyard manat və ya 78 faizə çatacağı proqnozlaşdırılır. 2028-2030-cu illərdə isə neft-qaz hasilatının azalması və bunun nəticəsində neft-qaz sektorunun iqtisadiyyatda payının aşağı düşməsi və bu sektorun ÜDM-də payının 20-22 faizə enməsi proqnozlaşdırılır. Bu ssenariyə əsasən, ÜDM-də qeyri-neftin payı mütləq olaraq 80 faizə çatmış olacaq.

İstər ÜDM-də, istərsə də büdcədə əsas maliyyə yükü qeyri-neft sektorunun üzərinə düşdüyündən neftin yerini dolduracaq dayanıqlı potensialların səfərbər olunması hökumətin əsas iqtisadi xəttini təşkil edəcək. Həmin mənbələrin dövrviyyəyə götürülməsi üçünə “kölgə iqtisadiyyatı”nın təzahürləri olan qeyri-rəsmi yığım bloklarının dövrviyyəyə cəlb edilməsi zəruri sayılır. Qeyd edək ki, son 5 ildə təkə ticarət, xidmət, turizm, tikinti sektorlarında hələ də on minlərlə şəxsin əmək müqaviləsi olmadan, qeyri-leqal çalışdığı bəllidir, son 5 ildə vergi və sosial müdafiə orqanları əmək bazarında iş yerlərinin rəsmiləşdirilməsi sayəsində 340 mindən çox əmək müqaviləsinin bağlanmasını təmin edib ki, bu da həmin sektorlarda dövrviyələrin “ağardılması” və şəffaflıq sayəsində həm vergi, həm də sosial yığımların həcmi artır. Qeyri-neft sektorundan digər gəlir mənbələrindən biri kimi dövlət mülkiyyətinə olan əmlakın özəlləşdirilməsi və icarəyə verilməsindən daxilolmaların həcmi də artırmaq mümkündür. Eləcə də, səhmlərdə dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər üzrə daxilolmaların da artımı üçün kifayət qədər mənbələr mövcuddur. Həmin sektordan illik büdcəyə yığım 550 milyon manat təşkil edir, halbuki bu müəssisələrin dividend ödənişlərinin məbləğinin ən azı 40-50 faiz artımı mümkündür.

Qarşıdakı dövrdə Azərbaycanın ümumi iqtisadi inkişafında və qeyri-neft sektoru üzrə gəlirlərin yüksək artımında əsas mənbələrdən biri kimi işğaldan azad edilmiş ərazilərin ölkə iqtisadiyyatına reinteqrasiyası da mühüm rol oynayacaqdır.

E.CƏFƏRLİ

Start verilib...

Azad edilmiş ərazilərə qayıdan sakinlərin məşğulluğu necə təmin olunur?

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə sürətlə tikinti və yenidənqurma işlərinin əhatəsi getdikcə daha da böyüyür, hər il inşa edilən kənd və qəsəbələrə geri dönmənin doğma sakinlərin məskunlaşması prosesi də genişlənir, eyni zamanda dövlət əlavə maliyyə imkanları hesabına artan məskunlaşma sayəsində Qarabağ və Şərqi-Zəngəzurdə həyatın qaynarlığı təmin olunur. Sözsüz ki, öz doğma yurdlarına geri qayıdan insanların sosial həyat şəraitini, işlə təmin olunması da dövlətin diqqət mərkəzində saxlanılır. Məskunlaşma siyasəti ilə paralel olaraq onların məşğulluğu ilə bağlı müxtəlif proqramlar və layihələr icra olunur.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə sürətlə tikinti və yenidənqurma işlərinin əhatəsi getdikcə daha da böyüyür, hər il inşa edilən kənd və qəsəbələrə geri dönmənin doğma sakinlərin məskunlaşması prosesi də genişlənir, eyni zamanda dövlət əlavə maliyyə imkanları hesabına artan məskunlaşma sayəsində Qarabağ və Şərqi-Zəngəzurdə həyatın qaynarlığı təmin olunur. Sözsüz ki, öz doğma yurdlarına geri qayıdan insanların sosial həyat şəraitini, işlə təmin olunması da dövlətin diqqət mərkəzində saxlanılır. Məskunlaşma siyasəti ilə paralel olaraq onların məşğulluğu ilə bağlı müxtəlif proqramlar və layihələr icra olunur.

Ötən müddət ərzində Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində inşa edilmiş ilk “Ağılı” kəndinə, Füzuli şəhərinə, Laçın şəhərinə və Zabux, Sus kəndlərinə, Suqovuşana, eləcə də Şuşa və Xocalıya qayıdan insanların məşğulluq imkanları ilə bağlı nəzərdə tutulan plan üzrə tədbirlər həyata keçirilib. Zəngilanın Ağalı kəndinə köç edən ailələr işlə təmin olunur. Ötən dövr ərzində həmin kəndlərdə, ələlxüsus da Ağalıda geniş məşğulluq infrastrukturları yaradılıb. “KapitalBank”ın filiali, “Asan” və “Dost” Xidmət mərkəzləri, orta məktəb və uşaq bağçaları, tikiş müəssisəsində, çörəkbişirmə sexlərində, mağaza və marketlərdə yüz-lərlə iş yeri yaradılıb. Hökumət bu kəndlərdə həm yaşayış üçün ən müasir şəraiti təmin edib, həm də sakinlərin sosial vəziyyətində yaxşılaşdırılması üçün lazım olan sosial layihələrin icrasını davam etdirir.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərin zəngin turizm potensialı mövcuddur. Artıq bölgədə hotel və turizm obyektlərinin əsası qoyulub, bir neçə hotel istifadəyə verilib. Şuşada “Qarabağ” və “Xarıbülbül” hotelləri fəaliyyət göstərir, Suqovuşanda böyük turizm istirahət kompleksinin yaradılması işləri davam etdirilir, bir neçə gün əvvəl Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində “Ağalı” hoteli istifadəyə verildi. Bütün bunlar həmin bölgədə məskunlaşan insanların iş yerləri ilə təminatında mühüm rol oynayacaqdır. Təkcə hotel və istirahət mərkəzlərində 200-dən çox insanın məşğulluğu təmin edilə bilər. Bundan başqa, Füzuli və Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı istifadəyə verilib və burada da onlarla insanın daimi iş-

lə təmin edilməsi mümkündür.

Bundan başqa, Füzuli və Laçına, Zabuxa qayıdan sakinlərin ənənəvi məşğuliyyətinin bərpa olunması, heyvandarlıq məqsədilə kiçik ailə təsərrüfatlarını, o cümlədən heyvandarlıq, arıçılıq, bağçılıq və s. fərdi və kiçik ailə bizneslərinin yaradılması məqsədilə hökumət tərəfindən müvafiq layihələrin icrasına başlanılıb. Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən Laçın şəhərinə və Zabux kəndinə köçürülən sakinlərdən 748 nəfərin məşğulluğu təmin olunub. Həmin şəxslərdən bir qrupu proqram çərçivəsində kiçik təsərrüfatlar qurublar. Şuşa rayonunda əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsində dövlət və özəl müəssisələr tərəfindən xüsusi yanaşmanın tətbiqinə xüsusi yer verilməkdədir. Bu siyasətə uyğun olaraq özəl-dövlət tərəfdaşlığı çərçivəsində müxtəlif məşğulluq təminatları həll olunacaq.

Hazırda azad edilmiş bölgələrdə ən çox tətbiqinə geniş yer verilən layihələrdən özünüməşğulluq proqramlarını qeyd etmək olar. Həmin proqram çərçivəsində təqdim edilən aktivlərin əsas qismi kənd təsərrüfatını, heyvandarlığı əhatə edir. Bu tədbirlər çərçivəsində Laçın, Şuşa, Füzuli, Zəngilan, Cəbrayıl şəhərləri, Laçının Zabux və Sus, Füzulinin Dövlətyarlı, Cəbrayılın Horovlu və Şükürbəyli, Qubadlının Mahrızlu və Zilanlı, Ağdərənin Talış və Suqovuşan, Ağdamın Xıdırlı, Sarıcalı, Kəngərli, Salahlı Kəngərli, Baş Qorvənd kəndlərinin işsiz və işəxtaran sakinləri üçün peşə hazırlığı kurslarının təşkili işlərinə başlanıb. Ümumilikdə həmin ərazilərimizdə 2026-cı ilədək ilkin mərhələdə 12 min şəxsin peşə hazırlığına cəlbli nəzərdə tutulub.

Azad edilmiş ərazilərdə yaşayan sakinlər üçün keçirilən peşə yarmarkalarının da işə sakinlərə müxtəlif peşə istiqamətləri təqdim olunur, master-klaslar keçirilir və buna uyğun olaraq onlar peşə kurslarını bitirdikdən sonra işlə təmin olunaçaqlar. Göründüyü kimi hökumət azad edilmiş ərazilərə köçən sakinlərin həm əvvəlki ənənəvi fəaliyyət və məşğuliyyətini bərpa edir, eyni zamanda onların

ELBRUS

Yeniliklərdən geri qalmamalıyıq...

Ötən günlərdə Bakıda keçirilən COP29 və “Yaşıl dünyaya naminə həmrəylik ili” konfransında iştirak edən Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev çıxışı zamanı yeni ixtisasların

tişasların yaradılması daha çox informasiya texnologiyaları yönümlü olmalıdır. Dünya praktikasına nəzər yetirsək, görürük ki, universitetlərdə müasir dövrün tələblərinə uyğun ixtisaslara daha çox yer ayrılır. Nəticələr də uğurlu-

Ekspert Qarabağ Universitetinə qəbul planı və oradakı ixtisasla bağlı bəzi məqamları diqqətə çatdırdı: “Məlumdur ki, Qarabağ Universitetinə qəbul planı təsdiqlənib. Universitetdə qəbul həyata keçiriləcək ixtisas-

Hansı ixtisasların yaranmasına ehtiyac var?

yaranasına ehtiyac olduğunu bildirib. O, həmçinin qeyd edib ki, milli təhsil sistemi olaraq yeniliklərdən geri qalmamalıyıq. “Adətən, çalışırıq yeni tendensiyalara uyğun yeni ixtisaslar yaraq. Hansı sahə olursa-olsun fundamental elm olduqca vacibdir. Təbii elmlər sahəsində yeni ixtisasların açılmasına ehtiyac var”.

Xatırladaq ki, bu yaxınlarda ali məktəblərimizdə yeni ixtisaslarla bağlı meyarlar müəyyənləşib. Elm və Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının təsdiqlədiyi “Yeni təhsil proqramlarının (ixtisasların) açılması Qaydaları”nda meyarlar əksini tapıb.

Texnologiya yönümlü ixtisaslar yaradılmalıdır...

Təhsil üzrə ekspert Elçin Əfəndi “Yeni Azərbaycan”-a açıqlamasında bildirib ki, hazırda universitet və kolleclərdəki ixtisasların bir neçəsi mövcud dövrün tələblərinə uyğun deyil: “Artıq həmin ixtisaslarla “sağollaşmalıyıq”. Əmək bazarında belə ixtisaslara tələbat qalmayıb. Yeni ix-

dur. Bunlara daha çox yeniliklər etmiş ölkələri Şərq, Yaponiya, Cənubi Koreyanı misal göstərmək olar. Ölkəmizdə isə tələkə texnologiya yönümlü ixtisaslar yaradılır. Məsələn, kosmik texnologiya ilə bağlı ötən il bir neçə ixtisas yaradılıb. Halbuki bu vaxta qədər yaradılmalı idi”.

Bəzi ixtisasların plan yerini azaltmaq lazımdır

E.Əfəndi qeyd edib ki, tələbələr az sayda müraciət etdiyi ixtisaslar mövcuddur və həmin ixtisaslarla bağlı plan yerlərini yenidən nəzərdən keçirmək lazımdır: “Düzü, həmin ixtisaslara ehtiyac var, amma çox deyil. Belə ixtisasların plan yerlərini azaldıb, yerinə digərlərinin plan yerlərini artırmaq daha məqsədəuyğundur. Məsələn, dağ mədən mühəndisliyi, material mühəndisliyi ixtisaslarında 150-200 nəfər yox, cəmi 35-40 qəbul etmək olar. Qalanlarında isə 100 yox, 200 plan yerini yaratmaq məqbuldur. Bu sahədə görünür ki, islahatlara böyük ehtiyac var”.

Qarabağ Universitetində bu ixtisaslar olarsa...

lik, incəsənət, turizm sahələrində aid ixtisaslar tədris olunacaq. Müvafiq ixtisas qruplarının hər biri üzrə qəbul aparılacaq. Gələcəkdə müəyyən ixtisasların, xüsusən də tibb ixtisaslarının əlavə olunmasına ehtiyac var. Hazırda dördüncü ixtisas qrupundan yalnız psixologiya ixtisası yer alır. Halbuki gələcəkdə burada biotexnologiya ixtisası da açılmalıdır. Çünki o ərazilərdə yaşayan vətəndaşlar da məhz orada təhsil almaqda maraqlı olacaqlar. İnformasiya təhlükəsizliyi ixtisasının olması da vacibdir. Eyni zamanda ikinci ixtisas qrupunda beynəlxalq ticarət, lojistik, marketing və turizm ixtisasları var. Bununla yanaşı tarix və coğrafiya müəllimliyi ixtisaslarının olması da lazımdır. Əlavə ixtisasların açılmasının isə bir o qədər tərəfdarı deyiləm”.

Yeganə BAYRAMOVA

Elektron hökumət... İKT-nin dövlət idarəetməsinə integrasiyası

İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları (İKT) bizi əhatə edən bütün sahələrdə aktuallığa malikdir. Təbii ki, yeni texnologiyaların tətbiqi bütün dünyada bərabər şəkildə getmir. Bu, hər bir ölkənin inkişaf tempi və əldə olan daxili imkanlarından daha çox asılıdır. Eyni zamanda, İKT-nin nə dərəcədə yüksək tətbiq edilməsi bir ölkənin təhsil səviyyəsi, intellektual potensialı, insan kapitalına verilən dəyər və s. kimi göstəricilərdən asılıdır. Ölkəmizin sosial-iqtisadi həyatında mühüm rol oynayan İKT sahəsi inkişaf səviyyəsinə görə fərqlənir. Azərbaycanda bu sahə üzrə innovasiya yönümlü fəaliyyətin inkişafı və gücləndirilməsi istiqamətində davamlı tədbirlər həyata keçirilir. Ümumiləşdirmə aparsaq, dövlət tərəfindən müasir texnologiyaların tətbiqinin təkmilləşdirilməsi, daha informativ cəmiyyətin qurulması üçün daima islahatların aparıldığını görürük.

“Elektron Hökumət”in yaradılması

Mövzu barədə “Yeni Azərbaycan”-a açıqlama verən iqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov bildirib ki, son illər ölkəmizdə inkişaf dinamikasında daha da artıran amillərdən biri “Elektron Hökumət”in formalaşdırılması hesab edilir: “Bu, müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə dövlət qurumları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində yaşayan bütün vətəndaşlara, hüquqi və fiziki şəxslərə, xarici vətəndaşlara və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə informasiya və e-xidmətlərin göstərilməsinə şərait yaradır. Yaradılan imkanların əsas məqsədi sosial xidmət təminatında dövlət qulluqçuları və vətəndaşlar arasında olan “məsafəni” azaltmaq, həmçinin, bu məqsədləri sadələşdirmək və şəffaflaşdırmaqdır. Dövlət orqanları tərəfindən elektron xidmətlərin geniş tətbiqi, onların sayının və keyfiyyətin artırılması, vətəndaşların xidmətlərdən məmnunluğunun yüksəldilməsi bu məqsədə çatmağın vasitələridir. “Elektron Hökumət” virtual məkanın, müasir texnologiyaların imkanlarından, dövlət orqanlarında informasiyaşüurluğunun yüksək səviyyəsinə istifadə edərək informasiya müharibəsində göstərilən xidmətlərin keyfiyyətə yeni formada təqdim edilməsinə xidmət edir”.

Bürokratik əngəllərin aradan qaldırılması...

Ekspertin sözlərinə görə, demək olar ki, artıq əksər dövlət orqanlarında əhaliyə elektron xidmətlərin göstərilməsi təmin edilir: “Bu xidmətlər həm də bürokratik əngəlləri aradan qaldırır. Elektron xidmət-

lər sahəsinə ön mühüm nümunə kimi “ASAN xidmət”in yaradılmasını göstərə bilərik. 2012-ci ildə yaradılan mərkəzlər Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin tabeliyindədir. Yaradılan qurumun məqsədi dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığın artırılması, vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin yüksək keyfiyyətli, rahat və müasir innovasiyalarla təbii etməkə həyata keçirilməsi olub. Çünki dövlət başçısının qarşıya qoyduğu əsas vəzifələrdən biri dövlət xidmətlərinin göstərilməsində yeni standartlara nail olunmasıdır. Bu standartlar, dövlət və özəl xidmətlərin vahid məkanında operativlik, şəffaflıq, müasirlik, texnoloji imkanların yüksəkliyi və s. prinsiplərinə uyğun göstərilməsi əsasında formalaşdırılıb”.

İnformasiya mübarizəsi və İKT

R.Həsənov müasir dövrdə baş verən hərbi toqquşmalar və müharibələr ön dəyər əsas verir ki, qarşı tərəf üzərində üstünlük təkə silah gücünə deyil, həm də informasiyanın, texnoloji üstünlüklərin gücünə əldə edilir: “Bu sahədə zəif olan tərəf, digər baxımdan nə qədər güclü olmasına baxmayaraq, ağır məğlubiyyətlə

üzlşə bilər. İnformasiyanın toplanması, ələ keçirilməsi, operativ reaksiya və digər bu kimi proseslər düşmənlə aparılan informasiya müharibəsində böyük üstünlük yaradır. Hansı ki, 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan xalqı nəinki cəbhədə, eyni zamanda İKT-nin imkanlarından istifadə edərək informasiya müharibəsində də öz sözünü deyə bildi”.

Ekspert zəfərlə başa çatdıran İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda texnoloji əsaslarla şəhərsalmanın həyata keçirilməsi istiqamətində görülən bir çox işlərə başlanılımsından da danışdı: “Yenidənqurma işlərinin əsasında texnoloji imkanlarla zəngin “Ağıllı kənd” layihəsidir. Bu layihənin

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf etdirilməsi” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

həyata keçirilməsində əsas məqsəd kənd yerlərində insanlara ələ şərait yaradılması idi ki, əhalinin şəhərdə əldə edə biləcəyi bütün xidmətlərə kəndlərdə də rahat çıxış olsun. Eyni zamanda, insanlara kənddə daha çox gəlir əldə etmək və məşğulluq imkanları yaradılmalıdır. Başqa məqam isə kənd sakinlərinin dövlət xidmətlərinə çıxışının təmin olunması üçün tam şəraitin formalaşdırılmasıdır. Yeni “Ağıllı kənd” konsepsiyasında dövlət, qazanc və dövlət xidmətlərindən yararlanmaq baxımından kənd və şəhər fərqi faktiki olaraq aradan qalxmış olur”.

Azərbaycan regionun Rəqəmsal Mərkəzinə çevrilir

İqtisadçı qeyd edib ki, sadalanan bütün xidmətlər ölkəmizdə rəqəmsallaşma və elektron xidmətlərdə əldə etdiyimiz yeni nailiyyətlərin göstəricisidir. Aparılan islahatlar, dövlət və özəl sektor tərəfindən icra edilən mühüm proqramlar rəqəmsal iqtisadiyyat quruculuğu üçün mühüm baza formalaşdırır. Regionun enerji və neqliyat mərkəzi statuslarına sahib olan Azərbaycan artıq yeni dövrdə mövcud resurslardan, qabaqcıl dünya təcrübəsindən istifadə etməklə qısa zamanda rəqəmsal iqtisadiyyat qurmaq və regionun Rəqəmsal Mərkəzinə çevrilmək imkanı əldə edir”.

Yeganə BAYRAMOVA

Ömanətlərin Siğortalıması Fondu (ƏSİF) ləğvədiyi funksiyasını həyata keçirməyə başladığı dövr ərzində ilk dəfə bu il ləğv prosesində olan 2 bankın - “Azərbaycan Kredit Bankı” ASC və “Borçalı” KB-nin ləğv prosesini yekunlaşdırıb. Hazırda 4 bankın - “Royalbank”, “Qafqaz İnkişaf Bankı”, “Gəncəbank” və “Dəmirbank”-ın ləğv etmə prosesi üzrə sonuncu təməmləmə işləri icra olunur ki, əsas prosedurlardan biri olan təminatlı kredit tələblərinin ödənilməsi başa çatdırılmaqdadır. Ləğv etmə tədbirləri çərçivəsində ƏSİF tərəfindən 2020-ci ildən hazırkı vaxtdakı olan dövr ərzində siğorta hadisəsi baş vermiş 6 bankın əmanətçilərinə 893 milyon 598 min 111 manat dəyərində kompensasiya ödənilməsi təmin olunub. Ümumilikdə, fonda ləğv etmə funksiyasının həvalə edildiyi dövr ərzində isə ləğv prosesində olan bankların öhdəlikləri üzrə 32 milyon 236 min 851 manat məbləğində vəsait ödənilib.

Xatırladaq ki, Əmanətlərin Siğortalıması Fondu əmanətlərin siğortalıması məqsədləri üçün 2007-ci ildə yaradılıb və 2017-ci ildən ƏSİF-yə əlavə olaraq bankların ləğv etmə funksiyasını həvalə edilib. Sözügedən funksiyanın həvalə edilməsi ilə Fond ləğv prosesində olan bankların aktivlərinin idarə edilməsini həyata keçirərək bankların digər şəxslər qarşısında olan öhdəliklərinin icra edilməsi və qalan aktivlərin bank səhmdarları

Ləğv etmə prosesi yekunlaşsa da... Hələ 15-dən artıq bankın öhdəlikləri ilə bağlı proses davam etdirilir

arasında bölüşdürülərək ləğv prosesi-ni həyata keçirir. 2024-cü ilin əvvəlində Fondun ləğv etməsində 23 bank olub və hazırda 6 bank üzrə bu prosesin yekunlaşmasını nəzərsə alsaq, hələ ölkədə 17 bankın ləğv etmə işləri davam etdiriləcək. Bu isə o deməkdir ki, ƏSİF hələ bir neçə yüz milyon manat məbləğində kompensasiya ödənilməsinə də təmin etməlidir. Daha doğrusu fondun üzərində hələ qarşıda daha böyük maliyyənin “utilizasiyası” kimi yük qalır.

Ləğv etmə nədir və hansı məqsədlərə xidmət edir?

Bank bazarında öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməyən və likvidliyini tamamilə itirən banklar Mərkəzi Bankın müvafiq qərarı ilə lisenziyadan məhrum olduqdan sonra onların öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq komissiya yaradılır. Komissiya bankların vətəndaşlara və sahibkarlıq subyektlərində olan borclarının ödənilməsi, kreditlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi işlərini tənzimləyir. Kapitallarını tamamilə itirmiş

və kreditərləri qarşısında öhdəlikləri-ni yerinə yetirə bilməyən banklar müflis elan olunduqdan sonra Əmanətlərin Siğortalıması Fondu ləğvədiyi təyin edilir və həmin bankların öhdəliklərinin reyestri ƏSİF-yə ötürülür. ƏSİF ilk növbədə, banklardakı əmanətlərin qaytarılmasını təmin edir. Bunun üçün Fond ilk növbədə, bağlanmış bankın öz aktivlərini borca yönəldir, vəsait yətləri olmadığı halda öz maliyyə portfelindən tələb olunan həcmdə vəsaitləri ayırır, bu da çatmadıqda Mərkəzi Bankdan borc götürərək vətəndaşların depozit öhdəliyini bağlayır. Bu qaydalar isə qorunan əmanətlərə aiddir. “Əmanətlərin siğortalıması haqqında” Qanunun müvafiq maddələrinə əsasən, fiziki şəxslərin banklarda saxladığı 100 min manatdakı məbləği 100 min manatdan çoxdursa, o zaman onun 100 min manata qədər olan hissəsi siğortalıdır. Əgər əmanətlik məbləği 100 min manatdan çoxdursa, o zaman onun 100 min manata qədər olan hissəsi siğortalıdır. Əgər əmanətlik məbləği 100 min manatdan çoxdursa, o zaman onun 100 min manata qədər olan hissəsi siğortalıdır. Əgər əmanətlik məbləği 100 min manatdan çoxdursa, o zaman onun 100 min manata qədər olan hissəsi siğortalıdır. Əgər əmanətlik məbləği 100 min manatdan çoxdursa, o zaman onun 100 min manata qədər olan hissəsi siğortalıdır.

məbləği 100 min manat ekvivalentinə qədərdir. Əmanətlərin qorunması üçün, həmçinin, mənatla saxlanılan əmanətlər illik maksimum 12 faizədək gəlir şerti ilə, xarici valyutadakı əmanətlər isə illik maksimum 3 faiz yerləşdirilməlidir. Qanunvericilikdə fiziki şəxslərlə yanaşı, fiziki şəxs kimi sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin də vəsaitlərinin qorunması nəzərdə tutulur. Belə ki, fiziki şəxslərin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar açdığı bank hesablarındakı 20 min manatdakı olan pul vəsaitləri qorunan əmanətlərə aid edilir. Fond həmin qaydaların tələblərinə uyğun olaraq zamanı verilmiş əmanətləri geri

ödəyir. Qorunmayan əmanətlərə görə, məsuliyyəti yalnız bank daşıyır. Demək olar ki, Azərbaycanda bağlanmış bütün bankların qorunan əmanətlərinin icrası başa çatdırılıb. Belə ki, hansısa bank bağlandıqdan sonrakı 6 ay müddətində Fond qorunan əmanətlərin ödənişini yekunlaşdırır. Əmanətlər və depozitlərlə bağlı hansısa mübahisələrin meydana çıxması isə ləğv edilmiş bankla müştəri arasında əldə edilmiş razılaşmada və müqavilədəki hüquqi qaydalarla pozuntularla bağlıdır. Yəni hər iki tərəf ölkənin bank qanunvericiliyinin tələblərindən kənara çıxaraq sövdəşib ki, buna da ƏSİF məsuliyyət daşıyır. Belə hallar əsas etibarilə qorunmayan əmanətlər və müxtəlif biznes subyektlərinin hesablarındakı kənarlaşmalarla bağlıdır. Bu cür hallarla bağlı ləğv etmə prosesi dövründə hom Mərkəzi Bank, həm də ƏSİF tərəfindən əmanətlərin qəbulu və hesabların açılması zamanı müflis edilmiş keç-

miş bankların yol verdiyi pozuntular və nöqsanlar barədə müştərilərə bütün zəruri izahatlar verilib. Ona görə də belə pozuntulardan yaranan hallar ləğv etmə prosesində öhdəlik hesab edilir və ƏSİF buna nöqtə qoyub. Yalnız istisna hallarda Konstitutsiya Məhkəməsinin qərarı əsasında blok olunmuş əmanətlər qaytarıla bilər.

ƏSİF tərəfindən zəruri hüquqi prosedurlar hazırda bağlanmış banklarda təminatlı kredit tələblərinin ödənilməsi və digər maliyyə öhdəlikləri ilə bağlıdır. Bu prosesin isə hələ bir neçə il vaxt aparacağı istisna deyil.

Onu da qeyd edək ki, bank bazarında mövcud ssenarilər nəzərə alınmaqla ötən ilin sonlarında ləğv etmə prosesində olan bankların vergi yükünün tənzimlənməsi üçün vergitutma məqsədləri baxımından ehtiyatların yaradılması qərarı alınmış. Bu o deməkdir ki, müflis elan olunmuş banklar vergitutma məqsədləri üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada xüsusi ehtiyatları yaratmaqla gəlirlərdən çıxmaq hüququna malik olacaq. Yəni, ləğv etmə prosesində olan bankların vergi yükü tənzimlənmə faktiki olaraq, ödənilməyən gəlirlər ümidisiz borclar kimi nəzərə alınacaq və vergitutma məqsədləri üçün ehtiyatlar yaradılıb.

ELBRUS

Azərbaycanla Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiyası ilə bağlı razılığın əldə olunması və Qazax rayonunun 4 kəndinin geri qaytarılması erməni cəmiyyətində revanşist qüvvələri fəallaşdırıb. Bu qüvvələr vəziyyətdən sui-istifadə edərək Paşinyan hakimiyyətini dəvirməyə çalışırlar. Etiraz aksiyalarına Erməni Apostol Kilsəsinin Tavuş yeparxiyasının rəhbəri olmuş arxiyepiskop Baqrat Qalstanyan başçılıq edir. Keşiş Baqrat baş nazir vəzifəsinə namizədliyini irəli sürdüyü üçün dini vəzifələrini “dondurub”. Onun rəhbərlik etdiyi “Vətənə naminə Tavuş” hərəkatı son günlər Ermənistanda sabitliyi pozub. Tavuş vilayətindən yürüş təşkil edə-

rək mayın 9-da İrəvana çıxan Baqrat bir neçə gündür ki, Ermənistan hökuməti üçün başağ-rısına çevrilib. Keşiş mayın 27-də Ermənistan vətəndaş itaətsizliyi elan etsə də, polis iğtişat törədənələrə qarşı sərt tədbirlər gördü, xeyli sayda etirazçı həbs olundu. Nədənə, insan hüquqları və demokratiyadan danışan Qərb ölkələri və beynəlxalq təşkilatlar Ermənistandakı etiraz aksiyalarının iştirakçılarına güc tətbiq edilməsini pisləməlidirlər.

Artıq etiraz aksiyaları getdikcə zəifləyir, Baqratın çağırışına əməl edənlərin sayı da azalır. Mayın 27-də keşişin çağırışı ilə İrəvanda bir sıra küçələr, o cümlədən magistrallar yolları bağlanılsa da, polis qısa zamanda yolların açılmasını təmin edib. Üstəlik, Er-

mənistanın baş naziri Nikol Paşinyan hazırda ölkə müxalifətinin birinci si-ması kimi görünən keşiş Baqrat Qalstanyanla görüşməkdən də imtina edib və bu barədə suala zarafatla cavab verib: “Vətəndaşlarla və müxtəlif insanlarla görüşlər keçirirəm, mənimlə görüş prosedurları var, mənimlə görüşmək üçün növbəyə yazılmaq istəyənlər bunu pulsuz edə bilərlər”. Hətta Ermənistanın daxili işlər naziri də Keşiş Baqratla görüşməkdən imtina edib. Belə ki, B.Qalstanyan tərəfdarları ilə birlikdə mayın 29-da Ermənistan Daxili İşlər Nazirliyinin binasına gəlsə də, məqsədinə çatmayıb. Etirazçılar Qalstanyanla daxili işlər naziri Vahe Qazaryan arasında görüş tələb ediblər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Narek Sarkisyan Baqrata yaxınlaşaraq nazirin hazırda görüşlər keçirdiyini və onu qəbul edə bilməyəcəyini bildirdi. Dünən etirazçıların Paşinyanın da olduğu parlament binasını mühasirəyə almaq

cəhdləri də uğursuz olub. Əlbəttə, keşiş Qalstanyanın bu prosesdə təkbəşinə deyil, başqalarının dəstək aldığı məlumdur. Ona dəstək verənlər kilsə, erməni diaspor-lobbi təşkilatları və ölkədəki revanşist müxalifətdir. Kilsə, diaspor-lobbi təşkilatları və revanşist müxalifətdən ibarət olan üçlüyün məqsədi indiki hakimiyyəti tezliklə dəvirməkdən ibarətdir. Lakin N.Paşinyan gedişləri ilə həmin erməni üçlüyünün ittifaqını dağıtmış olur. Ümumiyyətlə, Ermənistanda hakimiyyət bölgüsündə din xadimlərinin yeri yoxdur. Paşinyan keşişin başladığı “hərəkətlə” bağlı deyib ki, onların gömrükdən keçirdikləri malların siyahısını əldə etdikdə fərqli mənzərə ortaya çıxar: “Ancaq bu mallar arasında “İncil”, “Əhdi-cədid” və digər dair başqa məsələləri görə bilməzsiniz. Onların mənası məsələlərlə əlaqəsi olmadığı üçün siyasi çıxış etmələrində təcəbbül heç nə yoxdur.

Bəlkə, onlar heç Müqəddəs Kitabı da axıradək oxumayıblar”. Üçlüyə daxil olan erməni kilsəsi Azərbaycan torpaqlarına qarşı işğalçı ideologiyasının əsas tərəflərindən biridir. Keçmiş Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin uzanmasında, ermənilərin işğalçı siyasətini davam etdirməyə ruhlandırılmasında II Qareginin “əməyi” çox yüksəkdir. Bu da məlumdur ki, indiyə qədər region və Ermənistan üçün bütün ciddi hadisələr zamanı kilsə özünün məqsədlərinə uyğun olaraq müdaxilələr edib. Həm də, II Qaregin də erməni xalqının başına gələn bəlalarda Koçaryan və Sarkisyan qədər cavabdehlik daşıyır. Revanşist müxalifət olan Koçaryan-Sarkisyan üçlüyü erməni cəmiyyətində nüfuzu olmadığı üçün kilsənin kölgəsində gizlənməyə çalışır. Digər tərəfdən, kilsə və siyasi revanşistlər xaricdəki erməni diasporu və lobbisi ilə fəal əlaqədədirlər. Onlar Paşinyanın dəvirməsinə diasporda

lobbinin imkanlarından yararlanmaq istəyirlər.

Göründüyü kimi, revanşist təfəkkürlü din xadimləri erməni cəmiyyətinin önündə gedir. R.Koçaryan və S.Sarkisyanın təmsalında revanşist siyasi müxalifətin Ermənistan cəmiyyətində heç bir nüfuzu olmadığı üçün bu dəfə kilsəni qabağa veriblər. İkinci Qarabağ müharibəsinin nəticələrindən dərs almayan bu üçlük öz xalqı revanşist məqulləndirmə üçün xüsusi cəfəngənliliklərə davam edir. Lakin N.Paşinyan onlara qarşı müəyyən argumentlər ortaya qorur, xüsusilə son 20 ildə üçlüyün Ermənistanın gələcəyi üçün heç bir addım atmadığına ittiham edir. Paşinyan həmçinin ölkəsinin indiki vəziyyətdə düşməsinin məhz sözügedən üçlüyün “xidməti” hesab edir. Ona görə də, hökumət onları mümkün qədər zərərsizləşdirməyə çalışır.

Nardar BAYRAMLI

Avropanın “ürək döyüntüsü” azalır... Qitə reanimasiyadan çıxma biləcəkmi?

Ötən yüzillikdə iki dəfə Dünya müharibəsi ilə sınağa çəkilmiş Avropa qitəsi yeni “çağırışlarla” üz-üzədir. Daha doğrusu, son 20 ildə özünün iqtisadi-siyasi hədəflərini tam müəyyənləşdirə bilməyən region bütün parametrlər üzrə geriləmə yaşamağa başladı - məhz 2020-ci ilin sonu, 2021-ci ilin əvvəlindən başlayaraq dünyanın siyasi nizamına “əl gəzdirməsi arzusu” acı da olsa bu kimi bəzi reallıqları üzə çıxardı. Özünü “gözübağlı feminə”nin etalonu sayan Avropada siyasi münasibətlərin də get-gedə “iqtisadi narazlıqlar” fonunda deqradasiyaya uğradığını gizlətmək mümkün olmurdu. Böyük Britaniyanın Avropa İttifaqından “imtinası” bu məsələdə açıq karta çevrildi və ardınca baş verənləri sanki stimullaşdırdı. Təxminən 2022-ci ilin əvvəlindən, Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlanan dövrdən isə Avropa özünün “toz içində itmiş” yolunu axtarmaq üçün səfərbər oldu. Ən diqqətçəkən məqamlardan biri isə bütün bunlar baş verən zaman Avropanın lidersizlikdən çəkdiyi əziyyət idi - XXI əsrin ilk iyirmi ilində qitənin öncülü kimi Almaniya və onun kansleri Angela Merkel Avropanı düşdüyi çətin çənbərlərdən xilas edirdisə, 2020-ci ildən sonrakı mərhələdə Makronun özünü “qızıl şlyager” elan etməsi ilə bütün dəngələri yerindən oynatdı. Fransa prezidentinin Avropanın vəziyyətini dərinədən təhlil edə bilməməsi və çıxış yolu tapmaması qısa bir zamanda özünü göstərdi - bu gün artıq Avropanın “ölüm ilə” üz-üzə dayanması etiraf olunur...

İsterika, yoxsa özünüifşa - Makronun SOS çağırışı nəyə hesablanıb?

Son cümləmiz metafora deyil - bu, Avropanın liderlərinin etirafıdır. Britaniyanın “Financial Times” qəzetində Almaniya kansleri Olaf Şolts və Fransa prezidenti Emmanuel Makronun birgə məqaləsində deyilir ki, Ukrayna münaqişəsi və dəyişən dünya nizamı kimi global çağırışlar fonunda Avropa öz tarixində dönüş nöqtəsini yaşayır. “Son beş ilin çağırış-

nə, münaqişənin daha da alovlanması, hətta Ukraynanın dağılması, insanların hazırkı duruma düşməsi üçün “ələndən gələni” etdi;

- Enerji problemi, daha çox qaz təchizatı ilə bağlı ortaya çıxan məsələlər qoca qitənin dayanıqsız və qısr iqtisadi imkanlarından xəbərlər verir - region olaraq müəyyən pul kütləsinə malik ola bilərlər, amma

larına nəzər salsaq - istər pandemiya, istər Ukrayna müharibəsi, istərsə də intensivləşən geosiyasi dəyişikliklər - aydın olur ki, Avropa dönüş nöqtəsini yaşayır. Biz öz Avropa həyat tərzimizin əsasında daşınan təməlləri əbədi hesab edə bilmərik. Bizim Avropamız ölə bilər və biz bu çağırışı qəbul etməliyik”, - məqalədə bildirilir.

Məsələnin daha açıq mahiyyətinə varsaq, Avropa liderlərinin səsləndirdiyi SOS-un bütün konturlarını indiyə qədər izlədiyimizi görə bilərik:

- Pandemiya dövründə Avropa heç də bəşəri dəyərlər kontekstində deyil, korporativ maraqlar müstəvisində hərəkət etdi - beləliklə də, “peyvənd irqçiliyi” müvzusu aktuallaşdı;

- Ukrayna-Rusiya qarşıdurmasında isə Avropa sülhəyaratma funksiyasını üstləmə bilmədi - tam əksi-

ən azından enerji təhlükəsizliyi məsələsi Avropa üçün hələ də açıq qalır;

- Nəhayət, hərbi müdafiə problemləri - burada da asılılıq son dərəcə açıq şəkildə nəzərə çarpmaqdadır. NATO-nun əsas gücü sayılmayan Avropa kontingenti ümidini Alyansa bağlayıb. Halbuki, Alyansın da köhnə qitədən canını qurtarmaq üçün min bir yola əl atdığı ortadadır.

Avropanın uğradığı çətin dolanclar bu qeyd edilənlərlə də məhdudlaşmır - məsələn, bir neçə il öncə “dünya hegemoniyası” ansamblında təmsilçiliyi olan Avropa bu gün ikinci plandadır. Artıq mərkəzçi Avropa klassik “anqlo-sakson” dəstəyinə əvvəlki qədər “bel bağlaya bilmir”. Başqa sözlə, “mərkəzçi Avropa” hələ də köhnə qitənin “tam sahibi” ola bilmir.

Neokolonializmdən doğan səbəblər...

Yaranan fikir ayrılıqları özünü siyasi müstəvidə daha real əks etdirir - hətta Rusiyaya sanksiya tətbiqi, enerjiyədən imtina kimi kritik məsələlərdə “konsensus əldə olunmadı” deyərək susmağa üstünlük verilir. Yenə də maraqlar maqnitin əks qütblərinə doğru çəkir - özünü qitənin “sahibi” sayan qərbcə -imperialist təfəkkürə malik Fransa daha liberal və məsələləri daha aydın şəkildə izah etməyə çalışan Mərkəzi Avropanı “ititiham edir”. Onlar yeni dövrün siyasi pragmatizmindən uzaq olduqlarını tam şəkildə biruzə verirlər - əsas şört sadəcə “əldə etməkdir”: dəstək, sabah üçün

Bəs, Avropanı deyilən çağırışlarla üz-üzə qoyan hansı səbəblərdir. Bunu araşdıran zaman ortaya çıxan və diqqəti cəlb edən ən əsas predmet neokolonializm meyllərinin, islamofobiyanın, irqi ayrı-seçkiliyi artması məsələsidir. Konkret olaraq bir misalə müraciət etsək, bu gün SOS səsləndirən Fransanın növbəti Afrika və ya dəniz aşırıqlarında, Avropanın sərhəddində - Cənubi Qafqazda neokolonializm meylləri formalaşdırmaq istəyində olduğunu görə bilərik. Ermənistanla yaradılan siyasi böhranlar, Gürcüstanı qarışdırən “fransız əli” istisna edilmir. Belə müstəmləkəçilik meyllərinə qarşı açıq mübarizə aparən Azərbaycanın gücü ilə bu kimi təsirlər aradan qalxır. Əks halda, fransız kolonializmi

ümidlər, iqtisadi stimullaşdırma və ən əsası təhlükəsizlik qarantı.

buralara qədər ayaq açardı...

Yeni dünya düzenində təmsilçilik...

Fransa özünün qeyri-adekvat davranışı ilə isə bütövlükdə regionun iqtisadi maraqlarını təhlükə qarşısına qoyur - necəliyini sadə bir şəkildə izah etmək mümkündür. Sırr deyil ki, dünyanın yeni iqtisadi mərkəzi Avrasiyanın tam ortasıdır - daha doğrusu, Mərkəzi Asiya-Cənubi Qafqaz-Kiçik Asiya coğrafiyası vahid iqtisadi məkan olmaq uğrunda sürətlə irəliləyir. Özünün qeyri-adekvat davranışı ilə yeni iqtisadi konfigurasiyadan kənarda qalan Fransa isə bu geniş iqtisadi layihələrdən ayrı düşüb. Vaxtilə Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin tənzimlənməsi prosesində iştirakçı qismində çıxış edən Fransa düşündürdü ki, İrəvanı özünün siyasi orbitində saxlamaqla gedişatə təsir imkanlarını

daha da genişləndirəcək. Amma reallıq onu göstərdi ki, bu gün Fransa növbəti bölgədə inkişaf edən siyasi proseslərə təsir etmək qabiliyyətindədir, əksinə Bakı Təşəbbüs Qrupunun siyasi fəaliyyəti nəticəsində bütün dünyada ifşa edilib.

Beləliklə, fransız soyuqqanlılığı ilə Şərqi imkanlarını “dəyərləndirən” Makron artıq çıxış yolu axtarır - təsadüfi deyil ki, Orta Dəhlizə olan böyük maraq köhnə qitənin gələcək perspektivdə üfiqləri və ümidləri üçün əsas şört kimi “ortaya çıxır”. Ard-arda etiraflar səsləndirən Makron hələ də ümid edir ki, bu yolla Qərb koalisiyasından “uzaq düşdüyünü” göstərə biləcək - bunu tək şansı sayan Fransa prezidenti unudur ki, o, “Şərq ekspresinə” yenidən minmək limitini doldurub...

P.İSMAYILOV

Türkiyə “Altay” tankının kütləvi istehsalına başlayır

Son illər müdafiə sənayesi sahəsi üzrə mühüm layihələrə imza atan Türkiyə yeni nəsil texnologiyalarla təchiz edilmiş yerli istehsal “Altay” tankının kütləvi istehsalına başlayır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə Müdafiə Sənayesi İdarəsinin sədri Haluk Görgün açıqlayıb. Bildirilib ki, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin həyata keçirdiyi əməliyyatlar çərçivəsində əldə edilən təcrübələr əsasında yeni xüsusiyyətlər əlavə edilən “Altay” müasir döyüş mühitinin şərtlərinə uyğun olaraq təkmilləşdirilib. Ən son rəqəmsal texnologiyaların əlavə edilməsi ilə istifadə qabiliyyəti artırılan tank hədəfin müəyyən edilməsi və atəş açmaq üçün daha hassas-çevik vəziyyətə gətirilib.

nologiyaların əlavə edilməsi ilə istifadə qabiliyyəti artırılan tank hədəfin müəyyən edilməsi və atəş açmaq üçün daha hassas-çevik vəziyyətə gətirilib.

Fransalı hərbi təlimatçıların Ukraynaya göndərilməsinin müzakirə-

si total münaqişənin yeni mərhələyə keçməsindən xəbər verir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Fransanın “Vətənpərvərlər” partiyasının lideri Florian Filippu bu barədə X sosial şəbəkəsində yazıb.

Polşa Belarusla sərhəddə bufer zonası yaratmaq niyyətindədir

Polşanın hakimiyyət orqanları Belarusla sərhəddə 200 metr enində bufer zonası yarada bilər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Polşanın Baş naziri Donald Tusk bu barədə Belarusla sərhəddə bufer zonası yaratmaq niyyətində olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, müvafiq qərarın iyun əvvəlində qəbul olunaçağı gözlənilir.

Görüşdə iştirak edən Polşanın müdafiə naziri Vladislav Kosiniak-Kamış isə öz növbəsində Belarusla sərhəddə hərbiçilərin sayının artırıldığını açıqlayıb.

Məlumatla görə, 2024-cü ilin əvvəlindən bəri Belarusdan Polşaya 13 mindən çox qanunsuz keçid cəhdi qeydə alınıb.

Qeyd edək ki, mayın 27-də Uk-

ğını açıqlayıb.

Məlumatla görə, 2024-cü ilin əvvəlindən bəri Belarusdan Polşaya 13 mindən çox qanunsuz keçid cəhdi qeydə alınıb.

rayna ordusunun baş komandanı Oleksandr Sırski fransalı təlimatçıların ölkədəki təlim mərkəzlərinə səfərlərinə icazə verdiyini deyib və Parisin təlim keçmək üçün Ukraynaya təlimatçılar göndərmək təşəbbüsünü alqışlayıb.

İnsan qurbanlığına necə son verilib?

İbrahim peyğəmbərin insanlıq qarşısında misilsiz xidməti

Həzrət İbrahimin öz oğlunu Tanrıya qurban deməsi sami dinlərinə aid ədəbiyyatda yer almış ən məşhur rəvayətlərdən biridir. Həmin rəvayətə görə, bir gün Tanrı ən sadıq bəndələrindən olan İbrahimdən sevimli oğlu İshaqı (müsləman versiyasına görə İsmayıl) onun yolunda qurban kəsməsini istəyir. İbrahim yaradandan sözdən çıxma bilmir. O, yeniyetmə oğlunu dağa, Tanrıya qurban verməyə aparır. İbrahim oğlunu kəsməyə hazırlaşanda göydən bir mələk enərək özü ilə gətirdiyi quzunu İbrahimə verir və deyir ki, onun qurbanı artıq qəbul olunub, Tanrı sadəcə, onu sinəyirdi.

Tanrının ağır sınağı

“Əhdi-Ətiq”də nəql edilən bu rəvayət xristianların “Əhdi-Cədid”inə, oradan da müsəlmanların müqəddəs kitabı olan “Qurani-Kərim”ə keçmişdir.

Tarixdən də məlumdur ki, qədimdə Tanrıya insan qurbanı vermək ayinləri geniş yayılmışdı. Bu cür inanclarla görə, qəbilə başçısı Allahdan istədiyi qiymətli bir şeyin müqabilində ona ən əziz doğmasını qurban verməli idi. Bəzi bütperəst qəbilələr isə əsirləri və qulları qurbangahlarda öz tanrıları üçün kəsirdi. Məsələn, Cənubi Amerikanın qədim, aborigen xalqı olan inkələrdə belə bir adət vardı: qəbilənin ən güclü və yaraşıqlı gəncləri xalqın rifahı naminə tanrıları qurban verirdi. Bəzi mənbələrdə görə, qurban seçilən adamlar öz inancları üzrə ölümdən sonrakı həyatda xoşbəxt yaşamaq üçün bu aynə könlüli gedirmişlər.

Övladdan daha əziz nə ola bilər? Bibliyaya görə, İbrahim üçün İshaq sadəcə sevimli oğul deyildi - Rəbb özü onu hələ doğulmamışdan İbrahimlə Saraya bir müjdə kimi vəd etmişdi. Demişdi ki, İshaqdan böyük nəsilər, seçilmiş xalq törəyəcək.

İbrahimlə arvadı Sara bu vədin gerçəkləşməsinə uzun illər gözləmişdilər. Rəvayətə görə, İshaq dünyaya gələndə İbrahimin 100 yaşı varmış. İllərlə yolunu gözlədiyi oğlun doğulandan sonra Allah İbrahimin inamını sınağa çəkməyə qərar verir: “Oğlunu, tək oğlunu, sevdiyin İshaqı götür və Moriya torpağına get. Orada sənə nişan verəcəm - dağların birində onu qurban kəs!”

Bibliyada yazılır: “İbrahim səhər təzədən qalxdı, uluğunu palanladı, iki xidmətçisini və oğlu İshaqı özüylə apardı. O, qurbangahda yandırmaq üçün odun doğrayıb götürdü və qalxıb Allahın ona dediyi yerə getdi...”

İshaqdan İsa Məsihə

İbrahimin səfəri üç gün çəkir. Nəhayət, onlar yalnız İbrahimlə İshaqın çıxacağı dağa yaxınlaşırlar. İbrahim xidmətçilərinə deyir ki, aşağıda, dağın ətəyində onları gözləsinlər. Bu hissə din araşdırmaçıları üçün çox maraqlıdır. İbrahimin xidmətçiləri sadəcə sakitləşdirmək istəyirdi? Ancaq “Əhdi-Cədid”ə görə, İbrahim oğlunu qurban kəsəndən sonra Allahın İshaqı dirildəcəyinə inanırdı.

Rəvayətə görə, ürəyinə nəşə daman İshaq atasından soruşur: “Ata, odun var, ocağı da qaladın, bəs quzu haradadır?” İbrahim ona belə cavab verir: “Oğlum, Allah özü qurbanlıq quzu göndərəcəkdir”. İbrahim bu sözləri söyləyərək oğlunu qurbangaha uzadı, lakin oğlun bığağı uşağın boğazına çəkilmək istəyində göydən səda gəlir: “İbrahim! İbrahim! Oğluna əl qaldırma, indi məlumdur ki, sən Allahdan qorxursan, tək oğlunu ondan asırgəlmir-sən!”

Beləliklə, Allah İbrahimi ən ağır sınaqdan keçirir.

İbrahimin bu iztiraba dözəcəyini

Murad Köhnəqala

Tanrı bilirdi. Lakin Tanrıya görə İbrahimin bu sınağa ehtiyacı vardı. Artıq erkən xristian doktrinasında İshaqın qurbanlığı Məsihin şəhadətinin proqnozu kimi qəbul edilir. Xristian teoloqlara görə, İsanın özü də bu rəvayəti öz taleyi ilə eyniləşdirirdi: “Atanız İbrahim mənim günümü görə sevindi. Gördü və se-

vindi”.

Bir çox xristian din xadimləri oğlunu qurban verməyə hazır olan İbrahim atını bəşəriyyətin xilası üçün oğlu Məsihin çarmıxda ölümünə rüsxət verən Allah atayla müqayisə edirlər.

Bu əhvalatın mifik tərəfini bir kənara qoyaq. Məsələnin real nəticəsi o oldu ki, qəbilə başçısı İbrahimin zəkası (dindarlara görə imanı) sayəsində yohudilərin və ərəblərin əcdadları insanı qurban verməyə son qoydular.

Rəssamların ilham mənbəyi

İbrahim oğlu İshaqın hekayəsi sənətdə, xüsusən də rəssamlıqda qeyri-adi populyarlıq qazanıb. Bu dini rəvayətin ən erkən nümunələri Dura Europosda yerləşən sinaqoqun divar səhifələrində və Beyt Alfa sinaqoqunun divarlarındakı mozaikalarda əksini tapıb.

Orta əsr rəssamları İbrahimin oğlunu qurban verməsi mövzusunda tez-tez müraciət edirdilər. Bu əhvalatı əks etdirən ilkin əsərlərdən biri Karavakkonun çəkdiyi tablodur. Əsər rəssamı himayə edən kardinal Maffeo Barberiniyə həsr olunub. Həmin tablo olduqca təsirli. Şəkildə hətta mələk də narahat görünür və təşvişlə baxan quzu başını uzadaraq, sanki İshaqı yerinə qoyması üçün dil açıq yalvarır.

İshaqın qurbanlığı əhvalatı məşhur barokko rəssamı Rembrandtın da populyar əsərlərindən birinin mövzusudur. Rəssam bu əsəri ilk oğlu Rombertin ölümündən sonra yaradıb. Rembrandt İbrahimin qurbanlıq obrazı ilə solğun İshaq arasında güclü kontrast yaratmağa nail olub. Vəziyyətin gərginliyi isə xəncər və qını üzərindəki qiymətli daşların parıltısı ilə çatdırılır. Xəncərin tiyəsi köməkə, məsum uşağın boğazına yönəlmiş formada təsvir edilir.

Bu süjetin böyük ustalıqla işləndiyi əsərlərdən biri də Mark Şaqa-lın müəllifi olduğu rəsmdir. Rəssam İbrahimin İshaqı qurban kəsmək üçün bıçağı qaldırdığı anı seçib. Lakin elə bu anda bir mələk onun dayandırır. Solda, ağacın yanında İshaqın anası Sara təsvir edilir. Onun simasından əzab yağır, əlləri isə mərhəmət üçün Tanrıya açılıb. Bu səhədə iki zaman xətti var: indiki zaman - qurbanın kəsilməyi anı, bir də gələcək zaman. Arxa plandakı gələcək zamanda İbrahim nəslinin faciələri təsvir olunur. Rəssam bu əsərində qocağı körpə anaları və Məsihin çarmıxdakı əzablarını təsvir edir. Bu təsvirlər yəhudi xalqının gələcək iztirablarına işarədir.

Əsərdə üç rəng üstünlük təşkil edir: mavi, qırmızı və sarı. Şaqal mavi rəngi ilahi varlığın əlaməti kimi işlədir. Qırmızı tonlar isə fədaçılığın, fiziki-mənəvi iztirabların rəmzidir. İshaqın bədənini sarı rəngdədir. Rəssama görə, bu rəng həyatın canlılığına işarə vurur, İshaqın hərəkətsiz duruşu isə insanın Allaha təslim olduğunu əks etdirir. Ümumən, dini rəvayətlər, mifik süjetlər əsrlər boyu ədəbi-estetik sənət sahələrinin döndə-döndə müraciət etdiyi zəngin mənbələr kimi bu gün də özünə olan marağı qorumaqdadır.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmetbuatıyayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Böyük Britaniyanın əsas görməli yerlərindən biri olan Vestminster Sarayının saat qülləsi bütün dünyada tanınır. Onu “Big Ben” də adlandırırlar. “Big Ben” həm də qüllədə quraşdırılan 13,7 ton ağırlığında zəngin adıdır. Bu zəng son dərəcə dəqiqdir və yüksək səsi ilə tanınır. Qüllənin özü də kifayət qədər nəhəngdir, diametri 2,7 metrdir.

Ümumiyyətlə, “Big Ben” layihəsi memarlıq və mühəndislik mükəmməlliyinin görkəmli nümunəsidir. Saat Böyük Britaniyanın və Londonun simvoludur. “Big Ben” bu gün dəqiq və etibarlı saat, həmçinin Britaniya ta-

165 il öncə çalınan saat zəngi...

Komtedən gəldiyini iddia edir. Benjamin Komte məşhur britaniyalı boksçu olub. Onun boyu 188 sm, çəkisi isə təxminən 110 kq idi. Böyük bədən ölçülərinə və gücünə

Big Ben layihəsi 19-cu əsrin ortalarında Britaniya parlamentinin Vestminsterdə yeni parlament binası tikmək qərarına gəlməsi ilə başladı. Lakin tikintiyə başlamazdan əvvəl Britaniya sabitliyi və demokratiyasının simvoluna çevriləcək saat qülləsi yaratmaq lazım idi. Ən yaxşı saat qülləsinin dizaynı üçün açıq müsabiqə keçirildi. Memar Augustus Puginin təklif etdiyi dizayn ən yaxşı seçildi. Saat ustaları Edvard Dent və Con

Riqteyt saat qülləsinin tikintisinə və saat mexanizminin yaradılmasına cavabdeh idilər. Onların layihəsinə əsasən, “Big Ben” saatının dəqiqliyini və etibarlılığını təmin etməli olan saat mexanizmi yaradılmışdı.

7 ilə başa gələn tikili...

Qüllənin tikintisinə 1856-cı ildə başlanılıb və 7 il çəkib. Qüllə neoqotik üslubdadır və daşdan tikilib. Hündürlüyü 96 metrdir. Qüllədə quraşdırılan saat ən müasir texnologiyalar nəzərə alınmaqla yaradılıb və dünyanın ən dəqiq və etibarlı saatlarından birinə çevrilib.

30 may 1859-cu ildə Vestminster saatının zəngi bütün Londonda ilk dəfə çalındı. Belə bir rəvayət var ki, həmin gün Britaniya parlamentində qülləyə ad seçmək üçün xüsusi iclas keçirilib. Deyilənə görə natiqlərdən biri Ser Benjamin Hall olub. O, çox təsirli və uzun bir nitq söyləyib. Bundan sonra izdihamın arasından bir nəfər qışqıraraq deyir: “Niyə çıxışı qülləni “Big Ben” adlandırmaq başa vurmursan?”. Doğrudur, bu hekayənin reallığına dair heç bir sübut yoxdur. Hər halda 19-cu əsrdə Britaniya xalqı öz məşhur saatlı qülləsinə “Big Ben” adlandırdı və bütün dünya onu belə tanıyır. Saat artıq 165 ildir ki, “yorulmadan” zamanı göstərir və demək olar, heç vaxt dayanmayıb...

Yeganə BAYRAMOVA

“Big Ben” layihəsi necə həyata keçirilib?

görə onu Biq Ben adlandırırlar.

Ser Benjamin Hall

Başqa bir versiyaya görə, zəng qeyri-rəsmi adını uelsli inşaat mühəndisi və siyasətçisi, İcmalar Palatasının üzvü Ser Benjamin Hallın şərəfinə alıb. O, 1834-cü il yangınından sonra Parlament Evlərinin yenidən qurulmasının son mərhələlərinə, xüsusən də sözügedən qüllənin quraşdırılmasına nəzarət edib. Ser Benjamin haqqında olan başqa bir informasiya da var: O, uzunboylu adam idi və həmkarları onu zarafatla Biq Ben adlandırırlar.

“Big Ben” layihəsi və memarlar...

Allah rəhmət eləsin!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədri Məhəmməd Balaqadaşova qardaşı ƏHMƏD BALAQAĞAŞOVUN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

rixi və mədəniyyətinin göstəricisi kimi xidmət edir.

Niyə “Big Ben” adlanır?

Saatın nə üçün belə adlanması və tarixçəsi barədə məlumat olduqca maraqlıdır. Qeyd edək ki, “Big Ben” saat qülləsində yerləşən zəngin qeyri-rəsmi adıdır. Ləqəbin mənşəyi isə tamamilə məlum deyil. Çünki hələ də müzakirə olunan bir neçə nəzəriyyə var. Belə ki, ləqəbin birinci hissəsi “Big” (böyük) aydınsa, ikinci hissə “Ben” sözünün hardan gəldiyi qeyri-müəyyəndir.

Ben kim idi?

Bəziləri “Big Ben”in ləqəbinin Benjamin (Ben)

Dünya çempionu: Azərbaycana qızıl medalla qayıdacağıma inanırdım

“Azərbaycana qızıl medalla qayıdacağıma inanırdım”.

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Yaponiyanın Kobe şəhərində təşkil olunmuş dünya çem-

pionatında qızıl medal əldə edən Azərbaycan paraatleti Orxan Aslanov deyib.

O, nəticəyə görə xoşbəxt olduğunu bildirib: “Komanda şəklində Vətənə 4 medalla qayıtmaq qürurverici hissdır. Əlbəttə ki, bunu dünya çempionatı kimi nüfuzlu yarışda bacarılanda emosiyalar tam fərqli olur. Əziyyətimizin bəhrəsini gördük. Bizə dəstəkləyən hər kəsə təşəkkür edirəm”.

“Paris-2024” Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək idmançı

medal şanslarını dəyərləndirib: “Hər zaman daha yüksək nəticə qazanmaq hədəfi ilə yola çıxıram. Əlimdən gələni edəcəyəm ki, Fransa paytaxtında da Azərbaycanı layiqincə təmsil edim”.

Xatırladaq ki, Azərbaycan paraatletlərindən Lamiyə Vəliyeva (T13) 100 və 400 metr məsafəyə qaçışda, Orxan Aslanov (T13) və Səid Nəcəfzadə (T12) isə uzunluğa tullanma üzrə yarışda qızıl medal qazanıblar. Yarışı ümumilikdə 4 qızıl mükafatla başa vuran yığma ilk dəfə mundialda medal əyarına görə belə nəticə göstərib. Bu qələbəyədək ən yaxşı göstərici 2011-ci ildə Yeni Zelandiyada keçirilmiş dünya çempionatında (3 qızıl, 1 gümüş və 2 bürünc medal) qeydə alınıb.

Kişi həndbolçular arasında Azərbaycan Kubokunun finalçıları bəlli olub

Kişi həndbolçular arasında Azərbaycan Kubokunda finala yüksələn komandalar bəlli olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, həlledici oyunda “Bakı” və “Azəryol” kollektivləri üz-üzə gələcək. Görüş mayın 30-da baş tutacaq.

“Azəryol” yarımfinalda “Dinamo”nu, “Bakı” isə “Qarabağ”ı mübarizədən kənarlaşdırıb.

Azərbaycan “Paris-2024” Yay Olimpiya Oyunlarına növbəti lisenziyanı qazanıb

Azərbaycan qılıncoynadani Anna Başta “Paris-2024” Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Beynəlxalq Qılıncoynatma Federasiyası Azərbaycanı sabıya növü üzrə qadınların şəxsi yarışında Olimpiyada iştirak hüququ verən universal lisenziya göndərib.

Yelena Jemayeva, Səbinə Kərimova və Anna Başta 4 illiyin zirvə yarışında qadın sabıyaçıların şəxsi yarışında ölkəmizi təmsil edib.

Qeyd edək ki, bununla da Azərbaycanın “Paris-2024”ə qazandığı lisenziyaların sayı 27-yə çatıb.

İndeks: 67100

Lisenziya: N-B-317

Tiraj: 5740

Sifariş: 1199

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur.

Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova

Azərbaycan Kubokunda finala doğru: Son 16 mövsümdə ilk dəfə

“Qarabağ” cari mövsüm Azərbaycan Kubokunda 19 qola imza atıb.

AZƏRTAC Peşəkar Futbol Liqasının rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, son 16 mövsümdə ilk dəfə belə məhsuldarlıq qeydə alınıb.

Sonuncu dəfə 2007/2008-ci illər mövsümündə eyni komanda bu qədər qol vurub. Həmin vaxt “Xəzər Lənkəran” 27 qola sevinib.

“Neftçi” və “İnter” (indiki “Şamaxı”) 19 dəfə fərqlənib.

Qeyd edək ki, bu mövsüm Azərbaycan Kubokunun finalında “Qarabağ” və “Zirə” komandaları üz-üzə gələcəklər. İyunun 2-də “Liv Bona Dea Arena”da keçiriləcək görüş saat 20:00-da başlayacaq.

Laçında “Sağlam həyat” günlərinə start verilib

Müstəqillik Günündə Gənclər və İdman Nazirliyi Laçın şəhərində “Sağlam həyat” günlərinə start verib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Laçın bulvarında təşkil edilən tədbirə müxtəlif yaş

qruplarından olan iştirakçılar qaçış, uzunluğa tullanma, topatma, ağırlıqaldırma, turnik, paralel qollar, dayaqlı vəziyyətdən qolların büküldü-bağılması və qarın əzələlərinin möhkəmləndirilməsi (“jim” və “press”) normativlərini yerinə yetiriblər. Normativləri yerinə yetirən bütün iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

“Sağlam həyat” günləri layihəsi ilk dəfədir işğaldan azad edilmiş və əhalinin məskunlaşdığı bölgələrdə təşkil olunur.

İdmançımız atçılıq üzrə beynəlxalq turnirdə 5 qızıl medal qazanıb

Azərbaycan idmançısı Aydın Əlibəyov Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində atçılığın dresaj növü üzrə keçirilən “Maksima Masters” Avrasiya Kubokunda yüksək nəticələr əldə edib.

Dövlət Sərhəd Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə,

iki gün davam edən turnirdə 3 atla iştirak edən təmsilçimiz cavan atlar arasında (5-7 yaş) yarışlarda dörd qızıl və “Prix Saint George” proqramı üzrə bir bürünc medal qazanıb. O, “Intermedia-te 1 Freestyle”

proqramında isə daha bir qızıl mükafata sahib çıxıb.

Qeyd edək ki, atçılığın dresaj növü üzrə ilk milli komanda Azərbaycan Respublikası Atçılıq Federasiyasının dəstəyi və təşəbbüsü ilə 2023-cü ildə yaradılıb. Yığmanın əsas məqsədi 2028-ci ildə ABŞ-ın Los-Anceles ştatında keçirilməsi planlaşdırılan Yay Olimpiya Oyunlarına vəsiqə qazanaraq ölkəni layiqincə təmsil etməkdir.